

ERA O UREME...

Era o vreme în țara asta când cine termina liceul și intra la facultate era privit cu admirație și i se spunea cu respect, *Domnul inginer* sau *Domnul profesor*, sau *Domnul avocat*. Când unul dintre ei, la cam 10-15 ani de activitate, își dădea și lua (dacă îl lua) doctoratul, tot orașul se uita la el ca la Dumnezeu...

Era o vreme în țara asta când, dacă vedeai pe cineva pe stradă între orele 08 și 16, te gândea că este în concediu, zile libere, sau poate e bolnav, săracul om, și merge la doctor...

Era o vreme în țara asta când, dacă vedeai un polițist pe stradă, mergeai liniștit să îi ceri o informație, sau dacă voiai să te plângi de ceva, erai ascultat.

Era o vreme în țara asta când, la școală, copiii mergeau în uniformă, și cum vedeai unul pe stradă în timpul orelor știai că „este unul din ăia de chiulesc sau nu le place școala” și te uitai atent la el să vezi dacă nu e cumva copilul vreunui coleg de serviciu sau de fabrică. Și ce bătaie lua acasă dacă afla ta'cs'o că a chiulit...!

Era o vreme în țara asta când abia așteptai să intri în câmpul muncii, să te angajezi undeva,

să îți faci raport pentru locuință și să aștepti cu înfrigurare, dar temeii, să îți se repartizeze una, ca să te poți însura, să te așezi și tu la casa ta, să îți întemeiezi o familie. Dacă nu aveai, nu prea îți ardea de însurătoare, că nu se uita nimeni la tine fără serviciu și fără casă, că nu erai de viitor.

Era o vreme în țara asta când băieții deștepți erau considerați cei care știau carte, dar să o citească, nu să o joace: făceau o facultate și terminau primii. La ei se uita lumea cu admirație: „Asta e a lui Ilie de la sculărie. A terminat primul facultatea, l-au luat ăia la București. Eheee, o să ajungă mare, e dăștept” ...

Era o vreme în țara asta când mergeai liniștit pe stradă, nu îți era teamă că te oprește careva să te întrebe cât e ceasul, sau de ce nu ai moț la bască, sau de unde te îmbraci...

Astăzi...

Astăzi când vezi un polițist pe stradă te uiți speriat să vezi pe cine urmărește sau îl ocolești să nu îți dea vreo amendă așa, pentru că l-ai deranjat când te-ai uitat la el.

Astăzi, în țara asta, când vezi copii de școală, te întrebi dacă merg la școală sau la discotecă,

ținuta este aceeași, machiajul la fel de strident, rucsacul din spate are un caiet și laptopul, ipodul, „ifonul”, sau tableta.

Astăzi, în țara asta, tinerii nu mai au nevoie de serviciu ca să își întemeieze o familie, doar de bani de la babaci și își întemeiază câte o familie pe săptămână fără acte, fără biserică, fără serviciu.

Fetele abia așteaptă să fie neveste sau nevestite la câte cineva, cine nu are câte un „my man” este ori urâtă cu crengi, ori „tută”.

Astăzi, în țara asta, oamenii nu se mai întâlnesc în fața blocului, le e rușine să se întâlnească și la gunoi, se uită fiecare pe geam să se asigure că nu e nimeni să se uite în gunoiul lui amărât sau să observe că nici câinii vagabonzi nu zăbovesc lângă resturile lui, pentru că nici oase nu mai sunt în gunoi. Cel mai mult oamenii stau ascunși în casă sau pleacă „la țară” de zilele onomastice, ca să nu se trezească cu invitați nepoftiți. Nimeni nu mai zâmbește, toată lumea circulă cu capul în jos de ai zice că toți au pierdut câte un galben și îl caută disperati.

NEAȚU JUVARA

Poeți ai Țării Banatului

Viața asta...

Gheorghe AZAP

*Viața asta, mai ales deșartă,
în care unii se consumă-n artă,
Uitându-și, zilnic, rânza la aman,
în timp ce alții, iuți ca hidrargirul,
Cu marafeți își ghiftuie chimirul:
Să-i toace-n vreun sejur de pandișpan.*

*Viața asta-ntreagă: netto, brutto,
Cu tot tacâmul, Doamne, n-am umplut-o;
De fapt, am pus într-însa mai nimic:
Vreo poezică, niscai sticle goale,
Pesmeți, trăscau, iluzii, angarale,
Tranchilizante, ceapă, tiriplic...*

*Viața asta,-n dor de șugubine,
M-a scărmanat în chip și fel pre mine,
Bușindu-mă adesea-n vreun podmol,*

*Însă am fost, la rândul meu, în stare
Să-mi readun tendoanele-n picioare
Și, oțărât, din smârcuri să mă scol.*

*Viața asta, dreasă-n elegie,
Ursită fost-a silnică și mie,
Chit că să-i fac hatâruri m-am zăbătut.
Ci, tam-nisam, oricât mi-ar da de furcă,
Dacă ar fi posibil pot să jur că
M-aș strofoca s-o iau de la-nceput.*

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

La încrucișarea străzii Telegrafului și lângă depozitul lui Blau, adică, pe înțelesul nostru, la încrucișarea străzii Telegrafului cu strada Mihail Kogălniceanu, se ridică în anul 1906 clădirile uneia din marile fabrici ale începutului de veac: prima fabrică de țesut și tricatat din Gyula S.A., azi, Fabrica de Ciorapi din Timișoara, după lungi discuții, membrii societății pe acțiuni s-au angajat să investească în clădiri și mașini 314.000 de coroane și un capital de 250.000 de coroane. Avantajele oferite de Primărie constau în: scutire de taxe pe 15 ani, donarea unui teren de 2.334 de stânjani pătrați, cărămidă pentru fundație și câte zece coroane de fiecare muncitor angajat pe an, dar suma să nu depășească 4.000 de coroane anual. Astea da avantaje pentru

Fabrica de ciorapi

un investitor serios. În contrapartidă, acționarii s-au angajat să mărească capitalul la 800.000 de coroane, iar acțiunile nominale să fie lansate pe

piața bursieră a Timișoarei, în fine, fabrica urma să angajeze 250 de muncitori în primul an, 350 în următorul și 400 în cel de-al treilea. Clădirea principală are demisol și două etaje. În stilul clasic, cu intrări frumoase și ferestre grupate câte două. Câte o lucarnă deasupra intrării, câte un brâu la nivel, iată câteva dintre elementele arhitectonice ce asigurau frumusețea corpului principal. De trei azi prin fața fabricii, nu mai recunoști clădirea de odinioară. Au trecut ani de atunci și firma a suferit multe schimbări. Tehnologia s-a schimbat de câteva ori, produsele - și ele. Directorii - să nu mai vorbim. Pe unii i-au schimbat patronii, pe alții, statul socialist, după naționalizarea din 1948, iar pe alții, muncitorii. Noul proces de privatizare a stârnit discuții aprinse. Închisă și în curs de demolare Fabrica de Ciorapi este doar o amintire.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„LA MULȚI ANI FRUMOȘI TUTUROR DOAMNELOR ȘI DOMNIȘOARELOR!”

DARIUS-ADRIAN POSTELNICU, PRIMARUL ORĂȘULUI JIMBOLIA

În luna Mărțișorului, reprezentanții Primăriei și ai Consiliului Local Jimbolia transmit gândurile lor de bine tuturor reprezentanților sexului frumos. „La mulți ani frumoși

tuturor doamnelor și domnișoarelor! Luna martie să vă aducă tot ce e mai bun, bucurie, în primul rând, și sănătate, să fiți iubite și respectate întotdeauna, să vă bucurați de cei dragi și împreună cu ei, în fiecare moment al vieții. Să vă dea Dumnezeu zile liniștite și lumină în suflet!”, a transmis primarul orașului Jimbolia, Darius – Adrian Postelnicu.

A ÎNCEPUT CURĂȚENIA DE PRIMĂVARĂ, LA JIMBOLIA

Primăria orașului Jimbolia desfășoară, în perioada 5 martie - 6 aprilie, programul de curățenie de primăvară. În cadrul acestei acțiuni se colectează obiecte de uz casnic, gospodăresc și resturi vegetale. „Programul a fost stabilit din timp pentru a se putea prelua aceste deșeuri până la sărbătoarea Paștelui. Vorbim despre deșeurile vegetale din curți, rezultate de la toaletarea pomilor, molozuri – bineînțeles, nu în cantități mari, cum ar fi cele rezultate în urma demolării unor construcții. Sperăm ca până în 7 aprilie să reușim să finalizăm această acțiune”, a declarat primarul Darius - Adrian Postelnicu, făcând apel la locuitorii orașului să depună deșeurile și obiectele ce trebuie ridicate, în ordine, la marginea carosabilului, cu cel târziu o zi înainte de ziua în care este programată acțiunea de colectare în zonele în care locuiesc.

PRIMI PAȘI PENTRU NOUA SALĂ DE SPORT

Primăria orașului Jimbolia a demarat procedurile de elaborare și achiziție a studiului de fezabilitate pentru proiectul privind extinderea corpului de clădire aparținând Școlii Gimnaziale Jimbolia cu o sală de educație fizică și sport, astfel încât să se înceapă executarea lucrărilor de construcție cât mai curând posibil. Proiectul este cuprins pe lista de investiții ce a fost aprobată împreună cu bugetul local aferent anului 2018. Pentru realizarea proiectului, Primăria Jimbolia va depune o cerere de finanțare în cadrul Programului Operațional Regional 2017-2020, Axa prioritară 10.1.

BUGET MAI MIC PENTRU 2018, LA PRIMĂRIA JIMBOLIA

În 15 februarie, Consiliul Local Jimbolia a aprobat bugetul de venituri și cheltuieli al orașului pentru anul 2018. Bugetul de cheltuieli este orientat către investiții (35,1%), cheltuielile pentru funcționarea administrației și prestarea de servicii către cetățeni ridicându-se la 28,4%, cele cu personalul din Primărie și instituțiile aparținătoare, la 18,1%, un procent de 15,1% fiind alocat pentru asistență socială, iar 3% pe alte cheltuieli, precum rambursări împrumuturi, dobânzi și burse. „În baza alocărilor de sume de la ANAF, de la Consiliul Județean și din veniturile proprii, bugetul local al anului 2018 este constituit din suma de 17.324,00 mii lei la venituri și din suma de 25.937,00 mii lei la cheltuieli. Diferența de 8.613 mii lei o reprezintă excedentul bugetului local, provenit din anii anteriori, care se va utiliza pentru finanțarea secțiunii de dezvoltare a localității. În ciuda acestei diminuări a bugetului, vă asigur că dispunem de resursele financiare necesare pentru susținerea lucrărilor prevăzute în lista de investiții”, a declarat primarul Darius Adrian Postelnicu, citat de *Jurnal de Jimbolia*.

NINSORILE AU SCOS

TOATE UTILAJELE DE DESZĂPEZIRE PE STRĂZI

Scăderea temperaturilor și căderea de ninsori, de la sfârșitul lunii februarie și începutul lunii martie, a scos la Jimbolia toate utilajele din dotare pentru buna desfășurare a procesului de dezapezire. S-au întâmpinat dificultăți acolo unde autoturismele au fost parcate pe suprafața drumului și unde gurile de canal se aflau deasupra nivelului carosabilului, însă procesul de dezapezire a fost dus la bun sfârșit și nu s-au înregistrat evenimente deosebite pe străzile orașului, au transmis reprezentanții Primăriei Jimbolia.

FESTIVALUL „LADA CU ZESTRE”, LA JIMBOLIA

În 11 martie, la Casa de Cultură a orașului Jimbolia a avut loc faza zonală a Festivalului-concurs „Lada cu zestre”, organizat de Centrul de Cultură și Artă Timiș și finanțat de Consiliul Județean Timiș. Evenimentul, ajuns la cea de a XII-a ediție, a luat startul în 3 martie la Traian Vuia și se va desfășura în mai multe centre zonale, Gala Festivalului urmând să aibă loc în 17 iunie, la Timișoara.

PAGINĂ REALIZATĂ DE DIANA MIHAI

Foaiia F de Lugoj

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

AVEM O LISTĂ DE 103 OBIECTIVE DE INVESTIȚII

FRANCISC BOLDEA, PRIMARUL ORĂȘULUI LUĞOJ

Despre investițiile din acest an, susținute de cele 113 milioane de lei, banii aflați pe agenda de investiții din acest an, primarul municipiului Lugoj, domnul Francisc Boldea, ne-a spus:

„Avem o listă de 103 obiective de investiții. Sunt lucrări care cuprind cam toate domeniile de activitate: agrement, învățământ, cultură, infrastructură rutieră și de utilități, locuri de joacă pentru copii, parcuri, sănătate, social, sport, reabilitare clădiri istorice. Printre cele mai importante ținte pe care le avem în acest an putem considera finalizarea Ștrandului Mare, deschiderea bazinului acoperit, sistematizarea pe verticală a zonei din fața ștrandului, unde vom amenaja o rampă de urcare

cu bicicletele pe pasarela pietonală, apoi avem fosta Cazarmă austriacă de pe Banatului, care este în lucru, studiul de fezabilitate plus proiectul și execuția la noul pod rutier pe care vrem să-l ridicăm lângă Podul de Fier, reabilitarea zonei unde a fost piața din Micro IV, extinderea cu încă 4000 de m.p. a Oborului, refacerea completă a 39 de drumuri, care vor fi asfaltate, reabilitarea și modernizarea unor noi secții la spitalul municipal, modernizarea mai multor facilități din școli și grădinițe, finalizarea teatrului municipal, sistematizarea Splaiului Morilor și Splaiului G. Coșbuc, sistematizarea Pieței J.C. Drăgan, refacerea fațadelor unor clădiri din centrul istoric, consolidarea și repararea pasarelei pietonale CFR, continuarea amenajării drumurilor în cartierul Militari și continuarea amenajării de locuințe sociale în fostul dormitor de soldați, finalizarea noii rețele de alimentare cu apă etc”.

MIHAI VITEAZUL, ÎN DRUMURILE SALE, A TRECUT ȘI PRIN LUĞOJ

În anul Centenarului Marii Uniri, conducerea primăriei municipiului Lugoj a hotărât ridicarea în orașul Lugoj a bustului lui Mihai Viteazul, domnitorul a căruia dimensiune politico-diplomatică este tot atât de remarcabilă și strălucitoare ca și cea militară.

Întrebat despre acest proiect, domnul Francisc Boldea, edilul municipiului Lugoj, ne-a spus: „Noi vom pune la dispoziție terenul pentru amplasarea unui bust al lui Mihai Viteazul, cel care a făcut prima unire a Principatelor Române la 1600, care, în drumurile sale, a trecut și prin

Lugoj. Finanțarea se face printr-un proiect al Consiliului Județean Timiș cu Muzeul Banatului în cadrul evenimentelor care marchează Centenarul Marii Uniri. Locația la care noi ne-am gândit este Parcul Poștei, pe amplasamentul unei sculpturi care a fost retrasă de către artistul plastic Silviu Orăvițan”.

Rubrica școlii

AU ÎNCEPUT ÎNSCRIERILE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Conform proiectului planului de școlarizare, pentru anul 2018-2019, elaborat de Inspectoratul Școlar Județean, în Timiș, sunt propuse un număr de 262 de clase pregătitoare, care vor cuprinde 5.856 de elevi.

În Lugoj, sunt disponibile locuri la toate unitățile de învățământ gimnazial, cu excepția celor de la Școala Primară „Harul”, unde au fost ocupate toate cele 40 de locuri.

Între 5 și 23 martie, părinții vor completa, online sau direct la școală, cererile tip de înscriere, urmând ca repartizările să se facă în 27 martie.

A doua etapă de înscriere, pentru copiii care nu au găsit locuri la alte școli în afară de cea alocată conform domiciliului, va începe în 12 aprilie, pentru depunerea cererilor, termenul limită fiind data de 18 aprilie.

Părinții vor putea depune dosarele de înscriere la școlile care mai au locuri libere, teoretic, la unitățile de învățământ de lângă domiciliu.

VĂ AȘTEPTĂM SĂ VIZITAȚI MUZEUL DE ISTORIE ȘI ETNOGRAFIE

Anul Centenarului, 2018, va fi unul bogat în evenimente pregătite pentru oaspeții săi, de „Muzeul de Istorie și Etnografie” din Lugoj. Manifestările sunt menite a omagia însemnătatea actului istoric de la 1 Decembrie 1918.

Cu prilejul Centenarului Marii Uniri, muzeul va edita un frumos album bilingv, româno-englez, dedicat evenimentului.

Un alt eveniment pregătit de Muzeul de Istorie și Etnografie Lugoj, în luna martie, va avea ca

temă: „Frontul de acasă: aspecte din viața cotidiană a bănașenilor”, o expoziție inedită ce va reuni obiecte de patrimoniu aflate în custodia Muzeului lugojean, legate de Primul Război Mondial, dar și materiale ale unor colecționari particulari din Lugoj și Caraș Severin, cum ar fi: scrisori și cărți poștale trimise pe front sau de pe front, ce conțin informații valoroase despre viața din acele momente dificile, jurnale de război, fotografii ce înfățișează ofițeri și soldați bănașeni alături de familiile lor din spatele frontului, culere și recuzită de război, obiecte vestimentare ale perioadei ș.a.m.d.

Sport

VICECAMPION LA 19 ANI

Țânărul pugilist de numai 19 ani, Denis Berciu, legitimat la Clubul Sportiv Municipal Lugoj, a cucerit al treilea titlu de vicecampion național din carieră.

Performanța a fost obținută în cadrul întrecerii la nivelul de vârstă U22 - sub 22 de ani - ce s-a desfășurat în 26-27 februarie, la Târgu-Jiu. La capătul competiției care a reunit în ring peste 70 de boxeri, și la care Denis a fost favoritul finalei în care l-a întâlnit pe medaliatul european și mondial și component al lotului național, Albert Biro, din Bacău, finală la care, din cauza arcadei deschise, Denis Berciu a cedat medalia de aur adversarului său, antrenorul sportivului lugojean Ștefan Gomoescu a declarat: „În finală, consider că sportivul de la Bacău, care are o valoare incontestabilă, a avut totuși noroc. Berciu a condus bine partida și a fost peste adversar, dacă nu avea problema de la arcadă, cu siguranță ar fi fost învingător.”

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

PRIMĂRIA FĂGET VĂ INFORMEAZĂ!

Reprezentanții Primăriei Făget aduc în atenția cetățenilor interesați un anunț remis de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, prin care se arată că „drumul către o agricultură performantă trece pe la APIA! Depuneți Cererea Unică de Plată în perioada 1 Martie - 15 Mai 2018. Veniți la APIA Centrul Județean / Local de care aparțineți și aflați condițiile de acordare a plăților directe sector vegetal și zootehnic, a ajutoarelor naționale tranzitorii și a plăților pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală; cum să completați corect Cererea Unică de Plată în anul 2018 și cum să vă identificați corect terenul agricol cu IPA online; noile măsuri derulate prin APIA:

sprijin pentru crearea de suprafețe împădurite, plăți pentru silvomediu și climă; documentele

necesare la depunerea cererii unice de plată; și normele de ecocondiționalitate.

Înainte de a veni la Centrul APIA, vă recomandăm să verificați în Registrul Agricol situația terenului pe care îl utilizați, la Primăria unde îl aveți înregistrat. Dacă aveți animale în exploatare, asigurați-vă că datele aferente acestora sunt actualizate în Registrul Național al Exploatațiilor (RNE) (medic veterinar concesionar / asociație / propriile evidențe, dacă sunteți utilizator SNIA). Înainte de a semna, verificați încă o dată Cererea Unică de Plată sector vegetal și zootehnic”, se arată în anunțul publicat pe site-ul Primăriei Făget.

ANSAMBLUL FĂGETEANA ȘI MICUȚA INTERPRETĂ THEEA PLOSCARIU, LA FESTIVALUL-CONCURS „LADA CU ZESTRE”

Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș a dat startul celei de a XII-a ediții a Festivalului – Concurs „Lada cu Zestre”, care are loc în perioada 3 martie - 17 iunie, eveniment ce adună peste 1500 de artiști cu vârste cuprinse între 6 și 80 de ani. Ca în fiecare an, dansatorii și interpreții Ansamblului Făgeteana s-au înscris în concurs, la această ediție însoțindu-i și micuța artistă Theea Patricia Ploscariu, în vârstă de 6 ani, din Făget, un adevărat talent descoperit și promovat de interpretul Mircea N. Cârțișorean, coordonatorul Ansamblului Făgeteana.

Anul acesta, concursul este împărțit în două mari categorii: Categoria „Laureați”, ce cuprinde câștigătorii din primele zece ediții care se vor întrece între ei în centrul zonal Giarmata Vii, în 25 martie, respectiv Giroc, Ghi-

roda, Dudeștii Noi și Deta; și Categoria „Zestrea Timișului”, rezervată celorlalte localități, care, pe măsură ce vor ajunge pe primele locuri, vor trece la prima divizie, competiția fiind structurată pe șase centre zonale, Traian Vuia (3 martie), Sănnicolaul Mare – (10 martie), Jimbolia (11 martie), Dumbrăvița (17 martie), Gătaia (18 martie) și Buziaș (24 martie). Gala Festivalului „Lada cu zestre” se va desfășura la Timișoara în 17 iunie.

Marele premiu al festivalului-concurs este de 4500 de lei, iar valoarea totală a premiilor, la cele două categorii, este de 21.000 de lei. „Scopul este de a da posibilitatea tuturor localităților timișene să-și pună în valoare specificul tradițional și potențialul cultural – artistic, în cele cinci secțiuni ale festivalului: coregrafie, muzică, poezie dialectală – teatru popular, expoziții – colecții, gastronomie. Credem că această ediție a festivalului va atrage un număr mai mare de participanți, iar cele două categorii ale festivalului, intitulate: „Laureați” și „Zestrea Timișului”, vor oferi șansa de a câștiga mai multe premii și va crește vizibilitatea artiștilor din toate comunele timișene”, a explicat directorul festivalului, prof. Liliana Laichici, managerul CCAJT.

ELEVII SUNT AȘTEPTAȚI LA „ȘCOALA ZERO WASTE” - EDIȚIA 2018

„Școala Zero Waste” este un concurs național de educație ecologică și colectare selectivă destinat tuturor școlilor din învățământul primar și gimnazial din România, fiind desemnat cel mai bun proiect al anului 2016 în cadrul Galei Energy Globe Award Romania și ocupând locul 3 la categoria Tineret, din 178 de țări, în cadrul Energy Globe World Awards 2017 de la Tehran, Iran.

Ajunsa la cea de a șasea ediție, competiția din acest an a demarat în 5 martie și se va încheia în 11 mai, 237 școli din țară fiind selectate să participe, iar cei mai silitori elevi vor participa în luna august la o tabără de educație ecologică organizată de EcoStuff Romania, „Zero Waste Summer Camp”.

Școala Zero Waste 2018 aduce de două ori mai multe premii, câștigătorii fiecărei secțiuni

putând primi table interactive, calculatoare, imprimante multifuncționale, videoproiectoare și ecrane de proiecție precum și laptop-uri, tablete, biciclete și multe alte premii surpriză oferite de Continental Anvelope România împreună cu

LIDL, pentru un viitor mai bun.

Zero Waste (Zero Deșeuri) este un concept menit să ghideze oamenii în schimbarea stilului de viață și care încurajează regândirea ciclului de viață al resurselor, astfel încât să imite modul în care natura refolosește resursele. Astfel volumul gunoaielor scade, poluarea este mult diminuată, amenințarea pentru sănătatea oamenilor, plantelor și animalelor dispare.

Prin acest proiect, organizatorii, EcoStuff România, își doresc să crească nivelul de educație în ceea ce privește vechiul concept potrivit căruia nimic nu se risipește, iar deșeurile sunt privite ca resurse.

Evoluția școlilor înscrise în concurs poate fi urmărită pe pagina de Facebook - <https://www.facebook.com/scoalazerowaste>.

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

UN NOU TRANSPORT CU MATERIALE SANITARE ȘI APARATURĂ MEDICALĂ A AJUNS LA LIPOVA DIN PARTEA CERULUI DE PRIETENIE GERMANO-ROMÂN DIN LANDUL SAAR

Colaborarea și relația de prietenie dezvoltate de peste 25 de ani între orașul Lipova și Landul Saar (Saarland) din Germania au fost mereu și continuă să fie foarte importante pentru reprezentanții ambelor părți.

De-a lungul anilor, în urma acestei colaborări și prietenii, au rezultat acțiuni foarte frumoase, dar mai ales acțiuni care au adus foarte multe beneficii și lucruri extrem de utile în mai multe domenii importante din viața comunității orașului Lipova.

Unul din domeniile cele mai vizate și considerat mereu prioritar a fost dintotdeauna cel al sănătății, astfel că, orașul Lipova și implicit unitățile medico-sanitare din oraș, dar mai ales cetățenii care ajung acolo, au beneficiat de-a lungul anilor de un ajutor foarte mare din partea landului Saar, a prietenilor germani care, coordonați de domnul Willi Gehring, au venit neconștient în ajutorul orașului Lipova.

În ultimii ani, donațiile pentru domeniul medico-sanitar din Lipova au fost multe, de fiecare dată fiind dotate diferite secții ale Spitalului Orășenesc. Donațiile de acest gen au fost asigurate de minim două ori pe an, astfel că, în ultimii 3-4 ani, au fost dotate cu mobilier, aparatură medicală în stare foarte bună, precum și cu alte materiale utilizate în domeniul sanitar, secțiile de Pediatrie, Interne, TBC ale Spitalului din Lipova, bolnavii care ajung

aici, de pe toată Valea Mureșului, beneficiind astfel de servicii și condiții de o foarte bună calitate.

Anul 2018 a adus încă de la început o nouă donație pentru Spitalul Orășenesc Lipova, asigurată ca de fiecare dată de Cercul de prietenie Germano-Roman din Landul Saar, coordonat de Willi Gehring, care a asigurat tot ce a fost necesar pentru ca transportul umanitar, cu donația de materiale sanitare, să ajungă la Lipova în siguranță.

Transportul umanitar, organizat de Cercul de Prietenie Germano-Român din Landul Saar (Saarland) a constat în 20 tone materiale sanitare, mobilier și aparatură medicală (2 aparate ecograf, 8 paturi de spital și diverse materiale sanitare utilizate în acest domeniu).

Această acțiune inițiată atât de repede, la începutul acestui an, a venit ca răspuns la promisiunea făcută în luna decembrie 2017, când odată cu vizita tradițională a grupului de prieteni din Saarland și a domnului Willi Gehring, care în fiecare an ajung la Lipova și pe toată Valea Mureșului înainte de Crăciun, cu pachete pentru copiii de aici, «Moș Crăciun din Saarland» a promis că va ajuta orașul Lipova și în anul ce va urma. Nu a trecut mult timp și promisiunea a fost dusă la îndeplinire, primul pas din noul an fiind făcut prin acest transport umanitar, cu materiale medico-sanitare, atât de necesare și utile pentru buna funcționare a secțiilor din cadrul Spitalului Orășenesc Lipova și mai ales pentru beneficiarii serviciilor medicale.

Noul mobilier pentru spital a fost asigurat și cu ajutorul Primăriei Orașului Lipova, prin Cercul de prietenie germano-român, la inițiativa celor doi reprezentanți – Willi Gehring și Mircea Iosif Jichici - Primarul Orașului Lipova, care a fost prezent la spital, la sosirea transportului, pentru a se asigura că mobilierul a ajuns în condiții bune și va fi repartizat la secțiile unde este nevoie de aceste dotări.

Acestei acțiuni inițiate prin Primăria Orașului

Lipova și Cercul de prietenie româno-german îi vor urma cu siguranță și altele de acest gen, scopul final rămânând mereu acela de a fi în acest mod alături de cadrele medicale din orașul Lipova, dar mai ales de bolnavii care ajung să fie tratați în secțiile din cadrul Spitalului Orășenesc Lipova, încercându-se astfel să se asigure cele mai bune, complete și sigure condiții.

Pe această cale, Primăria Orașului Lipova – primar, Mircea Jichici, Consiliul Local Lipova, directorul Spitalului Orășenesc Lipova – dr. Florin Fănață și întreg colectivul Spitalului Orășenesc Lipova, transmit încă o dată mulțumiri speciale domnului Willi Gehring - Cercul de Prietenie Germano-Român Saarland, lui Markus Walter - membru al asociației din Germania, care s-a ocupat în mod deosebit de această acțiune, Lucian Feneșan (CNIPT Lipova) – care s-a ocupat de partea de logistică, din partea orașului Lipova și tuturor celor care au făcut posibilă această donație atât de importantă pentru bunul mers al secțiilor care funcționează în cadrul Spitalului Orășenesc Lipova, pentru sprijinul acordat și de această dată și pentru toate colaborările frumoase la care au răspuns pozitiv de fiecare dată când a fost cazul și în urma cărora au existat rezultate atât de frumoase, importante și utile comunității orașului Lipova.

Copiii Clubului Copiilor Lipova AU DAT STARTUL ATELIERULUI DE CONFECTIONAT MĂRȚIȘOARE, LA MUZEUL ORAȘULUI

Târgul de mărțișor „Flori pentru mama”, ediția anului 2018, a avut startul în 23 februarie, când, încă de la orele dimineții, copiii din cadrul școlilor lipovane și Atelierului Fanteziei – Clubul Copiilor Lipova au fost prezenți la Muzeul Orașului Lipova, alături de profesorii lor coordonatori, pentru a începe maratonul Atelierului de confecționat mărțișoare.

Atelierul de confecționat mărțișoare și Târgul „Flori pentru mama” este inițiat și organizat și în acest an de Cercul „Atelierul Fanteziei” din cadrul

Clubului Copiilor Lipova – prof. coord. Camelia Iordache, în colaborare cu Muzeul Orașului Lipova – reprezentat prin Corina Dubeștean, muzeograf, și liceele din orașul Lipova: Liceul „Atanasie Marinescu” Lipova și Liceul „Sever Bocu” Lipova.

Perioada târgului tematic, este cuprinsă între 23 februarie - 10 martie, în această perioadă oricine dorește să intre în posesia unor mărțișoare, felicitări sau alte obiecte tematice, realizate 100% hand-made, de copiii foarte talentați ai orașului Lipova, cu ocazia sosirii primăverii, a zilelor de 1 și 8 Mar-

tie, poate să viziteze standurile expuse la Muzeul Orașului Lipova, în fiecare zi a săptămânii, până în data de 10 martie și va putea achiziționa cele mai originale și deosebite creații hand-made, realizate cu mare bucurie și entuziasm de cele mai iscusite mânuțe ale minunaților copilași.

Eveniment de suflet

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„LA MULȚI ANI MAMĂ IUBITĂ!” – STRĂLUCIT SPECTACOL DE 8 MARTIE

Frumoasa comună Giarmata aflată la 13 km de Timișoara a fost iarăși în mare sărbătoare, sâmbătă 10 martie. Cetățenii cu mic cu mare s-au reunit la Casa de Cultură aflată în centrul localității pentru a asista la una dintre cele mai importante manifestări cultural-artistice ale anului 2018, devenită tradițională.

SPECTACOL MARATON DE ȘASE ORE

Cum era și firesc, dat fiind că ne aflăm în luna martie, marele eveniment a fost dedicat celei mai îndrăgite ființe: mamei! Strălucitul spectacol la care au participat inclusiv cei mai mici locuitori ai comunei – copiii - s-a numit atât de frumos: „La mulți ani mamă iubită!”. A fost un spectacol maraton, de șase ore, organizat cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Giarmata, și împărțit în trei părți. Activitățile au început la ora 16.00 și s-au terminat noaptea târziu, după ora 22.00. A fost multă emoție și iubire declarată față de minunată ființă care ne aduce pe lume pe noi toți. Încântătorii copii de la Școala Gimnazială din Giarmata sub coordonarea doamnelor profesoare Valentina Tomiță și Luminița Safta au susținut un spectacol omagial de muzică și poezie dedicat mamei.

ÎN FIECARE AN, ȘCOALA DIN GIARMATA, CU SPRIJINUL PRIMĂRIEI, A FĂCUT TRADIȚIE DIN SĂRBĂTORI

Elevii au recitat îndrăgite versuri pline de sensibilitate ale marilor scriitori contemporani și au cântat melodii celebre românești, sub privirile emoționate ale părinților și bunicilor, care i-au aplaudat intens. „În fiecare an, Școala din Giarmata, cu sprijinul primăriei, a făcut tradiție să susțină manifestări artistice cu prilejul Zilei de 1 Decembrie, pentru a celebra Ziua Națională, și de 8 Martie, pentru a marca Ziua Internațională a Femeii. De data aceasta, doamna profesoară de educație muzicală Luminița Safta ne-a ajutat foarte mult și a fost alături de copii. De fiecare dată elevii sunt foarte implicați și le place mult să participe la eveniment”, a spus prof. Valentina Tomiță, directorul adjunct al școlii. „Eu am integrat și folclorul cu acest prilej și vom încerca să aducem în fața publicului și a copiilor muzica populară, fiindcă așa este normal. Mai mult, chiar avem elevii care fac muzică în privat cu profesori speciali. Avem și chitariști

și dansatori. Astăzi am avut melodii specifice dedicate mamei și primăverii”, a explicat Luminița Safta, ea însăși interpretă de muzică populară.

FLORI ȘI GUSTĂRI PENTRU DOAMNE ȘI DOMNIȘOARE

Emoționanta manifestare a continuat cu un spectacol muzical coregrafic susținut de talentații artiști de la „Ansamblul Sânziene Bănățene”, printre care îi amintim pe Alex Felciuc, Ana Maria Ardelean Narcisa și Alexandra Lengyel. De data aceasta, decorul a fost schimbat. O parte din scaune au fost scoase și au fost introduse mese rotunde, care au fost ocupate de doamne și domnișoare, iar din partea Primăriei și a Consiliului Local, au primit flori, diferite gustări și prăjituri. A fost o oră de muzică autentică bănățeană și de dansuri care au încântat foarte tare audiența. Ansamblul „Sânziene Bănățene” este un ansamblu de tineri talentați care iubesc dansul popular și îl poartă cu drag și mândrie peste tot.

Ansamblul a fost înființat de către instructorul-coregraf Veronica Kretten care, din dragoste pentru jocul popular, a strâns în jurul ei câțiva tineri, punând bazele acestui ansamblu. Talentul coregrafului și eforturile dansatorilor au rodit apoi în numeroase reprezentații la nivel local și județean pentru că mai apoi ansamblul să efectueze turnee și să participe la concursuri și festivaluri internaționale.

A urmat de la ora 20.00, Balul de 8 Martie, alături de artiștii de la Pro Datina - Marius Bodea, Cristian Spoială și Ciprian Pop Bănățean. Ei au susținut un concert de neuitat, exact cum trebuie la o asemenea manifestare așa de importantă cum este „Ziua Internațională a Femeii”.

Înființată în Ghiroda județul Timiș, în anul 2009, Pro Datina este o organizație apolitică, independentă, condusă de și pentru iubitorii de tradiție și folclor. În luna iunie 2011, a fost înființată filiala Giarmata sub conducerea unui colectiv

de excepție format din Rusalin OHOarcă, directorul Casei de Cultură din Giarmata, Maria Petchescu, îndrăgită interpretă de folclor, romanțe și cântece religioase, Veronica Kretten, coregraf, membru al Ansamblului Banatul din Timișoara și Mariana Benda, inițiatorea și coordonatoarea Cercului de Pictură Icoane pe Sticlă. Misiunea organizației este pentru o lume dreaptă, bazată pe respectul față de valorile neamului românesc, pe tradiția și cultura românească și a naționalităților minoritare.

VREM SĂ ACORDĂM ATENȚIE ȘI SUFLETULUI, FIINDCĂ E MAI IMPORTANT DECÂT LATURA MATERIALĂ

Așadar, de 8 martie 2018, a fost o zi de mare sărbătoare în localitatea timișeană Giarmata, închinată mamelor și femeii în general. De aceea prezentăm și declarația întâiului om al comunei, domnului ing. Virgil Bunescu, destoinicul primar. „Am organizat acest minunat spectacol cu prilejul zilei de 8 Martie, dar am decis să îl susținem sâmbătă, nu joi, pentru ca să poată veni cât mai multă lume. Este o activitate pe care o susținem anual. E în programul de manifestări culturale ale primăriei. Mai avem spectacole de 1 Martie, 1 Iunie, 1 Decembrie, și cu prilejul rugilor de la Cernăteaz, în luna mai și în septembrie, la Giarmata. Mai avem un „Festival de datini” și un „Bal al pensionarilor”. Noi vrem să acordăm atenție și sufletului, fiindcă e mai important decât latura materială. Pentru activități caritabile, am încercat să sensibilizăm oamenii, să se ofere voluntari prin biserică, dar și din funcționarii primăriei și de la școală. Bani se mai pot găsi, dar cineva trebuie să se ocupe cu organizarea și să vadă ce nevoi au cei care au nevoie într-adevăr de ajutor”, a conchis domnul Virgil Bunescu în finalul dialogului nostru.

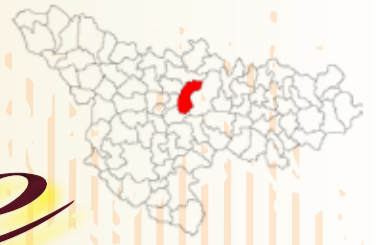
În continuare redăm și opinia lui Sebastiano Stoppa, un italian care are casă în Giarmata: „Spectacolul a fost extrem de emoționant și frumos. Pentru mine a fost o încântare să revăd o comunitate de oameni așa sensibilă la frumos și bogată sufletește, iubitoare de folclor și tradiții românești. Bravo și felicitări”.

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Realist vorbind, primarul actual a făcut multe pentru comuna noastră

Constantin MIUȚEL – consilier PNL

Îmi spunei că s-a schimbat în bine fața comunei în ultimii ani, îmi puteți evidenția câteva proiecte împlinite?

► Desigur, realist vorbind, primarul actual a făcut multe pentru comuna noastră. Pot să-l critic în campania electorală, că așa e în campanie, dar acum, când campania a trecut, nu pot să fiu un om nerealist. Dacă l-aș vorbi acum de rău, aș minți. Domnișoară Roxana, s-au asfaltat străzile, s-a schimbat iluminatul stradal, s-au amenajat stații pentru autobuze și parcurile pentru copii. Și pentru că vorbim în imediata apropiere a aprobării bugetului local, e bine să știe consătenii noștri, că sunt prinse în buget sumele necesare construirii de alei și podețe.

Despre „gaz” ce-mi puteți spune?

► Avem toate actele la zi cu toate aprobările necesare, se va definitiva în viitorul apropiat și construcția celor două capele mortuare, una în Remetea și una în Ianova.

Ca pe vremea nemților, domnule consilier!

► Domnișoară, nemții, pentru Banat, au fost mană cerească.

Sunteți, după spusele consătenilor dumneavoastră...

► V-ați interesat cam mult despre mine?

Domnule consilier...

► Și?

Și am aflat că sunteți un om cu prezență duminicală și, nu numai, la Sfânta Biserică.

► Domnișoară profesor, sunt creștin ortodox cu inima, nu cu vorba!

Primarul comunei Remetea Mare, domnul Ilie Golubov, atunci când m-a întâlnit prima oară în ipostaza de jurnalist al „Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric”, mi-a spus: „Domnișoară profesor, te rog ca, în pagina de promovare a comunei noastre din jurnalul interregional „Banatul”, să inviți la dialog și membrii Consiliului Local, indiferent de apartenența lor politică.”

I-am urmat sfatul și iată-mă la o nouă întâlnire cu un consilier. Întâmplarea face, însă, să fie tot liberal, asemeni unui coleg al său mai tânăr, cu care am stat de vorbă într-un număr trecut al revistei și, deci, în opoziție cu domnul primar.

Domnule Constantin a lu' Biță...

► Aoleu, păi, dumneata, îmi cunoști și porecla strămoșească?

Crește Alessia, are șapte ani...

► Domnișoară Roxana, dumneata te-ai documentat, nu glumă, dacă știi cum se numește și nepoata mea dragă.

Ei, domnule Miuteș, „ce altă treabă am?” Și acum, după ce l-am parafrazat pe Trahanache, vă mărturisesc, sincer, admirația pentru felul dumneavoastră, nealterat, în care păstrați graiul nostru bănățean.

► Cât pot, îmi țin graiul și respect datinile. Este o datorie de suflet, față de moșii și strămoșii

mei. Străbunicul meu s-a născut în 1887, la Ianova, și tatăl său și bunicul său s-au născut tot în Ianova.

Aveți rădăcini de veacuri, domnule Miuteș, în pământul Ianovei.

► Da, și soția mea, tot bănățeană de lângă Lugoj. Bănățeană ucraineancă. Că așa-i Banatul...

Dacă tot spunei că urmați datina, ați urmat-o și demografic?

► Ei da! Am, ca tot bănățeanul, un singur copil, absolvent al Facultății de Științe Economice din Timișoara, care, la rândul său, are tot un singur copil, pe Alessia, floarea de la pălăria familiei.

Ați văzut, domnule Miuteș, de pe „fușteul” anilor la care vă aflați, neplecat din satul nașterii niciodată, rânduri de tineri și de fapte.

► Sigur, păi, l-am văzut crescând, ca să spun așa, pe actualul primar. Era elev și venea deseori la „deda”, la bunicul meu, la care ținea mult. Bunicul fiind pădurar la Stanciova, iar domnul primar fiind fiu al Stanciovei, se cunoșteau bine și se prețuiau reciproc. Și am mai văzut, de-a lungul vremii, ca fiu al locului, felul în care, în acești ani, s-a schimbat, în bine, fața comunei.

Și faceți această remarcă, chiar dacă vă aflați în opoziție?

► Da, dar acum nu facem politică. Politica se face, cum se face, în campania electorală, atunci se dau „bătăliile”..., dar, odată trecută campania electorală, noi trebuie să tragem la aceeași căruță.

Sfatul medicului nostru

ÎN ATENȚIA PĂRINȚILOR CU... BEBELUȘI

Dragi părinți, este ceva mai reconfortant pentru un copil decât să simtă atingerea ușoară a tatălui sau a mamei lui? Se spune că atingerea „vorbește” mai tare decât cuvintele și este prima noastră formă de limbaj. Este adevărat! Când un tată oferă o îmbrățișare copilului său ori atunci când mama îl freacă pe spate când plânge, atingerea îi declară fără echivoc: „Te iubesc.” Această comunicare silențioasă, dar evidentă între un părinte și copil este puternică și nu vom supraestima niciodată impactul pozitiv pe care îl are asupra copilului.

Cercetările arată că cei mai mulți copii care sunt atinși, atunci când plâng, plâng mai puțin. Știm, de asemenea, că simpla atingere a unui părinte are nu doar un efect de siguranță asupra copilului, ea este dovada că îl ajută să crească și să se dezvolte.

Rubrica școlii

CUM E CORECT?

Întrucât și întru cât reprezintă un cuvânt, respectiv o structură – ambele corecte – care se pronunță la fel - sunt omofone - dar se scriu diferit, în funcție de contextul lingvistic în care sunt utilizate. Astfel, potrivit „Dicționarului explicativ al limbii române”, *întrucât* (scris într-un cuvânt) poate avea diverse valori morfologice și sensuri: *întrucât* (conjunție) – înseamnă deoarec, fiindcă, pentru că: *Întrucât* a fost bolnav, a lipsit mai multe zile de la școală / *Întrucât* știu că nu a greșit, vreau să îl ajut / Va reuși, *întrucât* are multă determinare în tot ceea ce face etc.

Întrucât (cu valoare adverbială) – are sensul, ușor învechit, de *incât* / *cât*: *Întrucât* (cât) i-a fost de folos intervenția mea, nu știu să spun cu exactitate etc.

Întru cât (scris în două cuvinte) este o structură alcătuită din prepoziție + adverb, cu sensul *în ce măsură*: Nu înțeleg *întru cât* (în ce măsură) ideea ta e mai bună.

În mod similar, *întrucâtva* (scris într-un cuvânt, cu valoare de adverb) înseamnă *puțin, oarecum, nițel, într-o oarecare măsură*. Exemplu: Cunoștea *întrucâtva* regulile casei.

DE LA BIROUL AGRICOL

FERMIERII SUNT AȘTEPTAȚI SĂ DEPUNĂ CERERILE DE PLATĂ PENTRU AGRO-MEDIU

Începând cu data de 1 martie 2018, MADR invită fermierii care utilizează terenuri agricole situate în zonele eligibile pentru pachetele de agro-mediu și climă (M.10), în zonele afectate de constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice (M.13), dar și fermierii care utilizează terenuri aflate în conversie sau terenuri certificate în agricultură ecologică (M.11) să solicite la APIA plățile compensatorii de dezvoltare rurală prin cererea unică de plată. Alocările acestor măsuri depășesc 2,6 miliarde de euro. Documentele pot fi depuse la sediile APIA, începând cu data de 1 martie.

Din albumul Bisericii noastre

Vizita Preasfințitului Părinte Paisie Lugojanul în mijlocul credincioșilor parohiei Remetea Mare, din cadrul protopopiatului Timișoara II.

Foaiia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

În următorii doi ani se vor asfalta peste 25 de kilometri de străzi în Dumbrăvița

Victor MALAC - Primar al comunei Dumbrăvița

Oliniște de prânz stăpânește comuna cea mai bogată a României în această zi de martie, în care mi-am însemnat în agenda întâlnirea cu domnul primar al comunei Dumbrăvița. Am ajuns mai devreme, prilej de a mă plimba prin parcul Bisericii,

peste care adie o pace de sorginte sfântă. E ora...

Domnule primar, în ședința Consiliului Local Dumbrăvița, de la jumătatea lunii februarie, consilierii locali au adoptat bugetul comunei pe anul 2018.

► Da, votarea bugetului este cea mai importantă decizie pentru comunitatea locală, deoarece este vorba despre administrarea banilor noștri.

Ce reprezintă axa centrală, ca să spun așa, a actualului buget?

► Bugetul comunei Dumbrăvița pe anul acesta este unul axat, în continuare, pe investițiile demarate anul trecut, dar și pe cele care urmează a fi finalizate sau începute.

Aveți, din câte am reușit să aflu, o listă amplă de investiții.

► Este adevărat, dar pe lângă obiectivele cuprinse în lista de investiții au mai apărut, spre a fi implementate în acest an, și alte priorități.

Cum ar fi?

► Înființarea unui nou serviciu de gestionare a câinilor comunitari și efectuarea unui studiu de fezabilitate pentru construirea unui adăpost pentru câinii fără stăpân. Apoi intenționăm achiziționarea a două microbuze, în leasing, care să îi transporte pe copiii de la Centrul de zi. Se arată tot mai necesar realizarea unui studiu de oportunitate privind un centru medical de permanență,

Există o locație deja fixată?

► Locația propusă este chiar clădirea actualului dispensar comunal. E necesară și realizarea unui sistem de supraveghere cu camere video, wireless solar, a zonelor sensibile, unde se depozitează în mod frecvent gunoi. Totodată, țin să elaborăm un proiect de trafic rutier la nivelul întregii comune

La ce sumă se ridică în acest an, bugetul administrației dumneavoastră?

► Bugetul Primăriei Dumbrăvița pe anul 2018 este de 42.408.610 lei.

S-a discutat în ședința de care am amintit, în

inceputul dialogului nostru, și problema infrastructurii?

► Tema cea mai dezbătută a fost chiar a infrastructurii. A infrastructurii rutiere. Executivul primăriei a luat act de dorințele cetățenilor și dacă în 2018-2019 preconiza asfaltarea a 25 de kilometri de străzi din bugetul local, în urma dezbaterii s-a luat decizia de extindere a listei și cu alte străzi, astfel încât în următorii doi ani se vor asfalta peste 25 de kilometri de străzi în Dumbrăvița. Pentru primii 10 kilometri proiectul este deja finalizat și se va trece la achiziția publică în vederea executării lucrărilor. Pentru următorii 15-20 de kilometri se vor realiza proiecte tehnice, astfel încât toate străzile vor fi asfaltate doar în urma unui proiect elaborat.

Domnule primar, oamenii Dumbrăviței își doresc un nou Cămin Cultural.

► Măi Roxana, dar bine le mai știi, dar nu știu dacă ai aflat, însă, că lucrările la acest obiectiv cultural vor începe în acest an.

Vă felicit și vă mulțumesc.

► Și eu îți mulțumesc, feliicitând, la capăt de interviu, toate domnișoarele și doamnele comunei Dumbrăvița, în această lună care este în întregime a lor. La mulți ani!

DISTINCȚIE PENTRU PRIMARUL COMUNEI DUMBRĂVIȚA

În cadrul unei sesiuni a Asociației Comunelor din România, care a avut loc la București, primarul comunei Dumbrăvița, Victor Malac, a primit o Diplomă de Excelență, Trofeul, precum și Ordinul de merit „Ivan Patzaichin”, în semn de apreciere pentru eforturile depuse pentru sprijinirea sportului, în mediul rural.

„Se acordă Ordinul de merit și Trofeul <Ivan Patzaichin> pe anul 2017, ediția a IV-a, comunei

Dumbrăvița, județul Timiș, prin primarul său, domnul Victor Malac, în semn de recunoștință și înaltă apreciere pentru activitatea depusă în sprijinul promovării activităților sportive în mediul rural”, este textul care stă scris pe Diploma de Excelență oferită primarului Victor Malac.

Ordinul, Trofeul și Diploma „Ivan Patzaichin” au fost instituite prin statutul Asociației Comunelor din România începând cu anul 2015 și se acordă comunelor și/sau primăriilor acestora în semn de apreciere deosebită pentru activitatea depusă în domeniul sportului, în mediul rural.

Rubrica școlii

CERC DE CREAȚIE LITERARĂ

IRINA MIRUNA POPI

Elevii Școlii Gimnaziale Dumbrăvița participă la cursurile desfășurate în cadrul Cercului de Creație Literară. În cadrul acestui cerc, elevii își dezvoltă vocabularul și abilitățile în domeniul comunicării. Mai mult de atât, cercul de creație literară contribuie nu doar la lărgirea și îmbogățirea cunoștințelor în domeniul literar, dar și la identificarea talentelor de la o vârstă fragedă, dându-le aripi în arta cuvântului. Prin acțiunile desfășurate se urmărește stimularea imaginației și a creativității educabililor.

Totodată, prin intermediul metodelor active de predare-învățare, precum jocul de rol, dialogurile tematice sau munca în echipă, folosindu-ne de o gamă variată de materiale didactice, am încercat să stărnim interesul pentru descoperirea tainelor scrisului.

„S-AU DESCHIS PORȚILE” LA ȘCOALA GIMNAZIALĂ DUMBRĂVIȚA

Cu emoție în suflet, curioși și nerăbdători, așa au pășit părinții viitorilor elevi de la Școala Gimnazială din Dumbrăvița, pe holurile și prin clasele unității de învățământ. A fost unul dintre cele mai așteptate momente de către părinții viitorilor elevi ai acestei școli, moment numit „Ziua porților deschise”. Însotindu-și părinții, copiii priveau și ei curioși noutatea din viața lor. Este important de menționat că în această perioadă se dă și startul înscrierilor în clasa pregătitoare, pentru anul școlar 2018- 2019.

JUBILEUMI FARSANGI KABARÉ

ILDIKÓ DÉNES

Teltház az Újszentesi Farsangi Kabaré XV., jubileumi előadása, amelyet „Mindenkinek van egy álma... Nekünk sok szép emlék” címmel szerveztek meg február 9-én, pénteken az újszentesi Sportcsarnokban. Az újszentesi amatőr társulat kerek évfordulós előadása keretében válogatást láthatunk az elmúlt 15. esztendő legsikeresebb vidám jeleneteiből (aktualizált szöveggel) és zenés számaiból, amit a határon túli testvételepülések, Szentes (Magyarország) és Torontáltorda (Vajdaság, Szerbia) művészeti csoportjainak a fellépése egészített ki.

Aduc mulțumiri domnului CONSTANTIN NICOLAE, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei pagini - ROXANA FURDEAN

Foaia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„ÎMI DORESC PENTRU TOATE DOAMNELE ȘI DOMNIȘOARELE TOT CE E MAI FRUMOS, BUCURIE, ÎN PRIMUL RÂND, ȘI SĂNĂTATE!”

BRIAN FILIMON, PRIMARUL COMUNEI MĂURENI

Ca în fiecare an, Primăria și Consiliul Local al comunei Măureni au sărbătorit, în 8 martie, „Ziua Internațională a Femeii”, transmițându-le și pe această cale tuturor reprezentantelor sexului frumos gânduri bune.

„Îmi doresc pentru toate doamnele și domni-

șoarele tot ce e mai frumos, bucurie, în primul rând, și sănătate! Primăvara dăm curs visurilor, pasiunilor și mai ales planurilor care încet, încet se transformă din muguri, în flori, fructe și, de ce nu, putem să le considerăm esența vieții noastre. Însăși viața depinde de voința unei singure femei: mama. Ea este cea care ne face oameni, așezând temelia caracterului nostru. Așadar, ne dorim ca zilele Mărțișorului să fie pentru ele un prilej de bucurie, să simtă mai puțin apăsarea grijilor și să își umple gândurile și sufletele de căldură”, a transmis primarul co-

munei Măureni, Brian Filimon.

PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

Comuna Măureni are două cămine culturale. Căminul Cultural Măureni a fost dat în folosință în 1972 și a fost renovat în mai multe rânduri, în sediul acestuia găsim și biblioteca comunei, cu cărți în limbile română și germană.

Căminul Cultural Șoșdea a fost dat în folosință în anul 1922 și a fost renovat în mai multe rânduri. Căminul desfășoară activități culturale artistice și organizează cercuri și cursuri pentru copii și adulți organizate de primărie, de școala din Măureni și de grădinițe.

MĂURENI ARE BUȚET APROBAT

În 8 februarie a fost aprobat bugetul local al comunei Măureni pentru anul 2018, la partea de venituri însumând 2.870.280 lei, respectiv 533.150 lei - sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunei, 275.000 lei - sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale, 381.000 lei - cote defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale, 138.000 lei - sume alocate din cote defalcate din impozitele pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale, 99.180 lei - subvenții de la bugetul de stat pentru plata ajutorului pentru încălzirea locuinței, 1.443.950 lei - venituri la bugetul local din impozite și taxe.

Pe de altă parte, cheltuielile bugetului local pe anul 2018 sunt în sumă de 3.570.840 lei, iar în structură funcțională se prezintă astfel: autorități publice - 1.041.870 lei, dobânzi - 1.000 lei, ordine publică - 220.730 lei, învățământ - 453.240 lei, cultură, recreere, culte, sport - 273.520 lei, asigurări și asistență socială - 266.220 lei, dezvoltare locuințe, iluminat, etc. - 267.380 lei, protecția mediului - 563.140 lei, transporturi - 483.740 lei.

VINE VACANȚA DE PAȘTE!

Dragi școlari și preșcolari, se apropie vacanța de primăvară, prilejuită de sărbătorile pascale. După cum știți, semestrul al II-lea are 17 săptămâni, dispuse în perioada 12 februarie - 22 iunie 2018. Vacanța de primăvară va începe practic din 6 aprilie și va dura până în 23 aprilie, când elevii se întorc la școală, până în 22 iunie, la intrarea în vacanța mare, care se va termina în 9 septembrie, la începerea unui nou an școlar.

LA MULȚI ANI FRUMOȘI, DOMNULE PRIMAR!

În 9 februarie, primarul comunei Măureni, Brian Filimon, a împlinit frumoasa vârstă de 32 de ani. Cu acest prilej, redacția Jurnalului interregional Banatul împreună cu președintele Vasile Todî se alătură celor care i-au adresat domniei sale urări de bine și sănătate. *La mulți ani frumoși și numai realizări, domnule primar!* La rândul său, edilul a transmis mulțumiri celor care l-au felicitat de ziua sa: „Vă doresc tot ceea ce îmi doresc și mie personal, vouă, oameni frumoși, care mi-ați trans-

mis gânduri frumoase de ziua mea! Mulțumesc mult!”

Brian Filimon a devenit la 30 de ani primar al comunei cărășene Măureni, obținând cel mai bun scor (peste 70%) dintre toți candidații liberali la primăriile din județ. Până atunci, a fost profesor la școlile din Măureni și Șoșdea, dar și fotbalist la echipe, precum ASU Poli Timișoara, Progresul Gătaia, FC Caransebeș, FC Chișoda și CS Ghiroda.

PAȚINĂ REALIZATĂ DE DIANA MIHAI

Foaiia de Voiteg

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Plec purtând roua dimineții în ochi spre o comună despre care colegul meu, Vasile Todî, îmi spunea că Voitegul „este o așezare frumoasă ca o bibliotecă. Și ce oameni! - mai spunea el - acolo trăiește o dăscăliță pe care, de câte ori o reîntâlnesc, o

regăsesc în aceste versuri: «Nimic nu rămâne din viață / Decât o potecă pustie, / Când nu ești lumina-ndrăzneată / Menită la alții, nu ție.» Acolo draga mea, trăiește și trudește pentru binele, pentru mai binele consătenilor săi, Tudor Marinescu, primarul cel bogat în fapte ca o poveste de iarnă. Un om de o blajinitate odihnitoare, modest și tăcut ca liniștea ceasului de prânz. Mergi să stai de vorbă cu dânsul și te vei întoarce mai bogată ca un coș cu fructe de toamnă.” Așa am și făcut. Precum puteți citi mai jos.

Domnule primar, urc în drumurile mele spre casa părintească din «Căraș», pe o emblemă a comunei dumneavoastră. Și mi-am propus, ca atunci când vă întâlnesc, să vă întreb...

- ▶ Vorbești de pasajul peste calea ferată. Da, când a fost construit și cât a costat?
- ▶ Lucrarea a început în anul 2000 și a fost finalizată în anul 2007, costând 4 milioane de lei. Sunteți primar din anul...
- ▶ Sunt primar din anul 1996. De 22 de ani!
- ▶ Dacă așa zice aritmetica...
- ▶ Și faptele dumneavoastră se văd la tot pasul.

Vreți să vorbim despre ele?

▶ Despre toate?
Nu, că atunci ar trebui să scriem un volum. Spuneți-mi, vă rog, de cele mai apropiate de vârsta mea de acum.

▶ Dumneata câți ani ai?
26.

▶ Aveai patru ani atunci când eu am acceptat să candidez la această funcție.

Cum trec anii, domnule primar...

▶ Trec domnișoară profesor, cu îngăduință de la Dumnezeu. Și dacă am rostit numele bunului Dumnezeu, să amintesc, cu bucurie, de munca depusă pentru renovarea Bisericii Ortodoxe din Voiteg, de renovarea Bisericii Catolice din Voiteg, de reconstrucția turlei, o muncă destul de dificilă, turla fiind demolată după cutremurul din 1991. Vorbind acum de lăcașurile sfinte, e bine să știți că am reușit să asigurăm Casei Parohiale instalația de încălzire centrală. Și să nu uit, în dreptul Bisericii Catolice am reușit să construim o grădiniță modernă.

Am trecut și pe la școala din Folea.

▶ Mă bucur, acolo ai putut vedea clădirea reamenajată.

Și am rămas plăcut impresionată. Acolo am mai văzut ceva...

▶ Străzile pavate.

Exact, schimbă frumos fața satului.

▶ Avem toate străzile din comună cu pavaj și șoseaua cu asfalt. Despre ce să-ți mai vorbesc.

Despre apă, marea problemă a lumii de azi și de mâine, și despre gaz, dacă există.

▶ Există și una și cealaltă. Am extins rețeaua

Munca mea, realizările mele, sunt la vedere
Nicolae Tudor MARINESCU - Primar al comunei Voiteg

apei potabile în comună și am adus gazul în gospodăriile oamenilor.

Rețeaua de canalizare, despre care știu că există, când a fost finalizată?

▶ Am încheiat-o în anul care a trecut, în luna decembrie 2017.

Domnule primar, sunt multe, foarte multe comune în țara aceasta, fără suport medical, la dumneavoastră cum se află acest pilon de civilizație?

▶ Dacă îți spun că am construit în acești ani un dispensar uman, unul veterinar, un cabinet de medicină generală, un cabinet stomatologic și o farmacie, ce zici?

Zic și eu ca tot românul: «sunt oameni care sfințesc locul».

▶ Mulțumesc.

Pentru tineri?

▶ Pentru tineri și chiar pentru cei mai puțini tineri, am modernizat Căminul Cultural din comună și am construit un teren sintetic de mini-fotbal, cu instalație de nocturnă. Și, pentru toată lumea, am refăcut pe parametri mai eficienți iluminatul public, cu lămpi la fiecare stâlp.

Domnule primar, ne oprim aici?

▶ Eu zic că da, pentru că munca mea, realizările mele, sunt la vedere, ele nu trebuie povestite. Cine vrea să le vadă...

Domnule primar, vă mulțumesc.

▶ Și eu îți mulțumesc pentru constanța cu care ne promovezi comuna și oamenii ei în această parte de țară.

Dialog consemnat de
ROXANA FURDEAN

UN OM PENTRU OAMENI

Dar va zice cineva: Tu ai credință, iar eu am fapte; arată-mi credința ta fără fapte, și eu din faptele mele îți voi arăta credința mea.

Sfântul Apostol Iacov

Mulți supereroi nu se află la televizor sau în peliculele hollywoodiene. Locuiesc printre noi, își sacrifică viața și fac minuni pentru ajutorarea celor aflați în situații disperate. Nu cer nimic în schimb și nici nu vor să fie celebri. Ei sunt adevăratele exemple în cadrul unei societăți.

Un astfel de exemplu pentru comunitatea noastră este Părintele Paroh Ioan Sălvan din satul Folea, care an de an practică milostenia față de semenii fără să se gândească la sine sau la propria bunăstare. Între 13 și 20 de copii din satul Folea beneficiază de o vacanță minunată, gratis, în luna februarie la Arieșeni – pârtia

Vârtop din județul Alba pe care Părintele, din dragoste pentru copii, este bucuros să o ofere din suflet.

Zâmbitor, cu ochi blânzi, pregătit mereu să ajute și să ofere un sfat bun, Precucernicul Părinte Sălvan e inima comunității din satul Folea.

Îmi mărturisea odată: „Menirea mea în această comunitate este să ajut cu tot ce pot; mi-aș dori să contribuie atât la educația copiilor din acest sat, cât și la bunăstarea lor”. Este adevărat că Părintele Ioan cheamă copiii mereu pe lângă dânsul și când are un dram de timp liber, în special sâmbăta îi cheamă la Biserică, la un curs de catehetic „Hristos împărtășit copiilor!”. Pentru acest lucru îi răsplătește cu o vacanță

de neuitat la săniș pe cheltuiala domniei sale. Doamna preoteasă Viorica Sălvan, care îi este mereu alături Părintelui se îngrijește ca acești copii să fie hrăniți și alinați cu bucate alese pregătite de dânsa cu mare dragoste.

În fiecare an Moș Crăciun vine - pe lângă Primăria Voiteg - cu daruri alese pentru copiii din Folea datorită Părintelui Ioan care știe ce uși să deschidă pentru copiii satului.

Bunul Părinte Sălvan este unul dintre oamenii care a dovedit că se poate, iar noi toți avem datoria să îl ajutăm să își ducă povestea de suflet mai departe și să-i urmărim exemplul.

Din albumul comunei noastre

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI DIRECTOR CAMELIA FOGAȘ

Foaiia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

LA CEAS ANIVERSAR

Vasile TODI

Bata e o comună născută demult și crescută în educația drăguțului de împărat. Altfel de unde atâta imperială blajinitate în ochii bătanilor? Aici, în anii cei vechi, în zilele lui cuptor, când ploile de vară ajungeau tinerii satului în țarină, feciorii bătani prindeau fulgerul cu mâna și-l făceau cingătoare peste șoldurile fetelor. Ce vremuri... Pe unul din acei feciori l-am cunoscut, în urmă cu mulți ani, la scurt timp după ce a terminat facultatea. Fusese studentul cel mai drag al domnului academician Ioan Vintilă. Apoi, peste ani, când l-am reîntâlnit, era ceea ce este și astăzi: primarul satului în care s-a născut. Sat reședință de comună, sat pe care, cu excepția anilor de studenție și de armată, nu l-a părăsit niciodată. Soț de dascăliță și scriitoare și tată a două doctorițe. Un om loial cuvântului dat. Un bătan.

Pe badea Ion, cum îl alintă consătenii săi, prietenii și mai marii acestei țări, l-am văzut atunci când, deasupra pădurilor ce-i hotărnicesc așezarea,

se-nalță cerescul ghem de foc al amurgului, sprijinindu-se de țeva armei, ca un cerb de umbra unui mesteacăn vara și oftând, pe culmea gândului, că are prea puțin timp pentru această nobilă îndeletnicire: vânatul. „Acolo unde visează ciuta, pe frunzișul răvășit, se aprinde o comoară”, îmi spunea el, odată.

În urmă cu câteva zile, domnul inginer Ioan Micurescu, primarul comunei Bata, a fost înconjurat de prieteni, la ceas aniversar. Cu acest prilej, de întinerire a spiritului său, îl rog, ca în următorii 65 de ani, să se ferească din calea bătrâneții. Bătrânețea, bade Ioane, este o cucoană fără onoare. Și dacă totuși, în viitorii ani, o vei întâlni, recită-i, așa cum numai dumneata știi să o faci, versurile de mai jos:

*Sunt tânăr, Doamnă, vinul mă știe pe de rost
și ochiul sclav îmi cară fecioarele prin sânge,
cum aș putea întoarce copilul care-am fost
când carnea-mi înflorește și doar uitarea plânge.*

*Sunt tânăr, Doamnă, lucruri am așezat destul
ca să pricep căderea din somn spre echilibru,
dar bulgări de lumină dac-aș mânca, sătul
nu m-aș încapa încă în pielea mea de tigr.*

*Sunt tânăr, Doamnă, tânăr cu spatele frumos
și vreau drept hrană lapte din sfârcuri de cometă,
să-mi crească ceru-n suflet și stelele în os
și să dezmint zăpada pierdut în piruetă.*

*Sunt tânăr, Doamnă, încă aripile mă țin
chiar de ating pământul pe-aproape cu genunchii,
această putrezire mă-mbată ca un vin
căci simt curgând prin dansa bunicile și unchii.*

*Sunt tânăr, Doamnă, tânăr, de-aceea nu te cred,
oricât mi-ai spune, timpul nu își ascute gheara
deși arcașii ceții spre mine își reped
săgețile vestirii, sunt tânăr. Bună seara!*

La mulți ani!

LA MULȚI ANI, DOMNULE PRIMAR!

Din luna care a trecut, mai precis vineri, 9 februarie 2018, am avut ocazia să participăm împreună cu toți colegii noștri la o masă festivă prilejuită de pensionarea domnului primar Ioan Micurescu. A fost un eveniment emoționant atât pentru colegii mei din primărie, cât și pentru mine.

Mă gândesc că, pentru mine și colegii mei, emoția a izvorât din trecutul profesional comun, de peste 10 ani în această familie mică și unită a primăriei. S-au depănat amintiri despre activitatea profesională desfășurată în această comună. Expunerea a tot ceea ce s-a realizat în această comună de către domnul primar ne-a implicat și pe noi emoțional, fiecare a avut contribuția sa. Mi-am adus aminte de începutul mandatului său de primar în anul 2008, care a semănat un pic de panică în jurul nostru, al colegilor, iarăși schimbare! Schimbarea era necesară pentru întreaga comună și comunitate! O zonă în care s-a așternut agonia și praful semăna cu un sat din anii 40! Se impunea venirea unei persoane întreprinzătoare cu viziune pentru a avea curaj să schimbe mentalități conservatoare, o zonă parcă predestinată pierii.

Pentru noi toți a fost un început cu frică și teamă, nu știam exact ce ni se va cere. Ni s-a cerut implicare și competență, pentru a mișca lucrurile. Dar și acum ne aducem aminte cu drag că „Primarul”, așa cum îi spuneam noi, încerca să ne întregească și să ne adune

în a doua sa familie, cu care și-a petrecut și își petrece foarte mult timp. În această perioadă, fiecare dintre noi a primit înțelegere în orice problemă a avut! La fel am fost îndrumați, practic educați să fim deschiși spre oricare dintre problemele cetățenilor acestei comune, sensibili la necazurile lor, oferindu-le sprijinul și competența noastră. Nu a fost cetățean al acestei comune care a bătut la ușa „Primarului” sau care l-a abordat direct pe stradă să nu îl ajute sau să îl îndrume.

Și când mă gândesc că rezistența la schimbare, se spune, e apanajul celor mai în vârstă! Cred că rezistența la schimbare e apanajul oamenilor închiști, încremeniți într-un fel de a fi, al oamenilor care nu știu și nu vor să trăiască decât unidirecțional, al celor care văd totul în alb și negru și uită că lucrurile esențiale se regăsesc în zona gri. Dar, nu e vorba de vârstă neapărat. E mult mai mult la mijloc, e vorba de dorința de a reinvia satul strămoșesc - Bata, de a demonstra că se poate, de a fi puterea exemplului pentru toți tinerii, pentru familia sa din primărie și cea de acasă!

Ne gândim uneori că vitalitatea domnului primar își trage seva și puterea din vatra străbună a satului în care s-a născut, un sat de oameni harnici și făloși, bănațeni de frunte, demni și harnici, cu o viață spirituală bogată.

Satul este o poveste fără sfârșit pentru cine are

ochi să vadă, urechi ca să audă, inimă care să vibreze și voință ca să spună ceva. Alături de oamenii săi, domnul primar a rămas același om cu energie debordantă, muncind cu dăruire și pasiune, cu exigență și profesionalism, cu dragoste și responsabilitate, fiind conștient că lucrează cu cea mai rară materie din Univers - Omul, capabil să împingă o întreagă comunitate spre un viitor mai bun, iar pe noi, cei din primărie, spre performanță și competență.

Aflându-ne încă în apropierea aceluși moment festiv, noi, colegii, „familia din Primărie” vă dorim, domnule primar Ioan Micurescu, mulți ani sănătoși și frumoși, o colaborare cât mai rodnică, pentru ca alături de dumneavoastră să putem realiza pentru această comună frumoasă și pentru locuitorii săi un viitor cât mai bun!

Încă o dată vă urăm „La mulți ani!”: Heleport Ladislau - Viceprimar; Papuc Alina - Secretar UAT; Papuc Bujor - Contabil; Iovănescu Azimioara Geanina - Consilier Impozite; Lazăr Mihaela - Referent Asistență Socială; Jurma Marius - Consilier urbanism; Haldea Puiu Marius - Referent; Barna - Mariana - Inginer Agricol; Glăjar Anca - Referent; Jurma Ilisca - Guard; Gheba Cosmin - Șef serviciu SVSU; Mager Aurel - Muncitor calificat; Marc Roman - Șofer; Văcărescu Dan - Șofer utilaj greu; Botină Marin - Muncitor calificat; Scurtu Macedon - Șofer.

Rubrica școlii

„Nicio” și „niciun”

MARCEL TOLCEA

„băbești”: dacă între cuvintele *nici* și *un* sau între *nici* și *o* puteți pune cuvântul măcar, se scrie în două cuvinte. Ca în exemplul: „Când a plecat din minister *nici* o singură persoană nu l-a regretat”.

Sfoarte greu să explici și unui matur, darămite unui copil, care este diferența dintre articolele nehotărâte *un*, *o* și numeralele *un* sau *o*. Profit de acest prilej pentru a vă învăța cum să faceți asta cu ajutorul unei soluții numite, pe vremea copilăriei mele,

Din albumul de fală al primăriei

Domnul primar Ioan Micurescu. (În dreapta imaginii, cu mapă), în fața Teatrului Municipal din Lugoj, la scurt timp după primirea celei mai înalte distincții a „Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric”: Diploma de Excelență cu Plachetă. Pe ultimul rând, în plan central, maestrul Ion Caramitru.

Gala Premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric
Lugoj 16 mai, 2013

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Mă simt apropiat de domnul primar, nu numai pentru că facem parte din același partid, ci și pentru că avem aceeași vârstă

Sălbatică această posesiune a iernii, ce se încălește cu biciul frigului peste cea dintâi zi a lui martie. Întâlnesc puține mașini pe drumul care, odată, demult, se chema: „șoseaua milionarilor”. Boala grea a-nsingurării cuprinde încet, încet, oamenii acestui pământ. Pe planeta asta, a

cinca ca mărime în Sistemul Solar, trăiesc 7,5 miliarde de oameni, care în curând vor deveni 7,5 miliarde de singurătăți. Nu, nu sunt pesimistă, dar văd cum se arată lumea cu-nfățișarea cea nouă.

La Biled, în sediul primăriei, îl întâlnesc pe domnul viceprimar Gheorghe Baba, de la care aflu că domnul primar „este la București”. Pe domnul viceprimar nu l-am mai întâlnit de la adunarea de sfârșit de an a „Uniunii Primarilor din Banatul Istoric”. Venise împreună cu domnul primar, însoțind o delegație a primarilor din Serbia. Nu am găsit clipe de răgaz, atunci, pentru dialog, astfel că îl întreb acum:

Cum vi s-a părut întrunirea trecută a Uniunii Primarilor din Banatul Istoric?

► În primul rând, extrem de primitoare Uniunea, dovadă, din câte am înțeles, că statutul său

este deschis nu numai pentru edili, apoi, întâlnirea de care mă întrebați a fost foarte bine organizată. Iar locația aleasă a fost peste așteptări. Și asta nu o spun eu, ci au afirmat-o și membrii delegației sârbe.

Ce priorități aveți în acest an?

► În acest an, vom acorda o prioritate aparte, în cadrul proiectelor din acest an, construcției capelei din interiorul cimitirului catolic, trotuarelor și pistei pentru bicicliști, aflată de o parte și alta a drumului național. Asta în primă parte, apoi vom continua să lucrăm inclusiv la pavarea trotuarelor existente prevăzute și ele cu pistă laterală pentru bicicletă, la pietruirea drumului aflat între lecea Mare și Biled, acolo avem de continuat kilometrul existent și, bineînțeles, la asfaltarea care este prinsă în programul nostru de anul trecut, dar care, din pricina vremii care a fost nefavorabilă, ne-a întârziat cu turnarea a încă un kilometru de asfalt. Sigur, mai avem în atenție și cele patru străzi prinse de altfel în proiectul existent.

Mai aveți și alte investiții?

► Mai avem aprobat un proiect ce vizează grădinița și dispensarul comunal.

Din bugetul propriu?

► Din bugetul propriu se va lucra la noul parc al cărui proiect este definitivat.

Unde se va afla acest nou parc?

Gheorghe BABA - Viceprimarul comunei Biled

► Pe locul vechii sere. Parcul va beneficia de o latură de acces spre Biserica Ortodoxă din comuna noastră. Biserică pe care, cu voia lui Dumnezeu, dorim să o sfințim anul acesta.

Dispensarul?

► Da, dispensarul se află într-o locație frumoasă aflată în centrul comunei, aproape de școală și de grădiniță.

Am observat că la Biled, în cadrul administrației din comuna Biled, s-a statornicit de vreme bună o confortabilă armonie între oamenii săi.

► Aveți dreptate, cel puțin eu mă simt apropiat de domnul primar, nu numai pentru că facem parte din același partid, ci și pentru că avem aceeași vârstă. Și să știți că vârsta apropiată omogenizează bine relația dintre oameni.

Nu mi-ați vorbit deloc despre sport, ori este știut că Biledul este o gazdă bună pentru multe ramuri sportive.

► Ne aflăm în pregătirea proiectului de înființare, în litera noii legislații, a „Clubului Sportiv Voینța Biled”, club căruia i se va acorda, din bugetul local, suma acceptată de lege.

Domnule viceprimar, vă mulțumesc pentru amabilitate.

► Și eu vă mulțumesc, dorind să ne revedem la următoarea întâlnire a „Uniunii Primarilor din Banatul Istoric” de la Reșița.

Rubrica școlii

„GUĞUȘTIUCII” NETULUI

MARCEL TOLCEA

Nu sunt un mare admirator al Zilei Îndrăgostiților, dar acum, după ce dragostea a fost sărbătorită, îmi permit să fiu puțin cărcotaș.

Iată de ce aș vrea, astăzi, să mă refer la o preluare falsă ce a devenit virală – cum se spune în vocabularul modern – de peste 35 de ani. Da, de peste 35 de ani, adică de la apariția romanului *Cel mai iubit dintre pământeni* al lui Marin Preda, în anul 1980. Mai precis, mă refer la celebra formulă de încheiere a romanului – „Dacă dragoste nu e, nimic nu e!”. Care e reluată și redistribuită ca și cum ar aparține înțelepciunii creștine.

Numai că nu e chiar așa. Fraza „Dacă dragoste nu e, nimic nu e!” nu există niciunde în Noul Testament ca atare, ci este o parafrază după Apostolul Pavel. În *Epistola către Corinteni*, Apostolul Pavel exclamă: „Dacă dragoste nu am, nimic nu sunt.” Iar aici intervine o a doua și poate cea mai importantă

nuanță: dragostea la care se referă apostolul nu este iubirea pasională, erotică, ci iubirea de aproapele tău, adică iubirea creștină, care se numea agapă. Asta fiindcă, așa cum am mai spus, grecii aveau pentru fiecare formă de dragoste / iubire nume diferite. Cum este și firesc. Pe când limbile moderne folosesc același cuvânt atunci când spun că își iubesc mama, copilul, soțul sau animalul de companie. Vă rog să nu surâdeți cu subînțeles!

VEȘTI BUNE PENTRU TINERI

Ministrul Gabriel Petrea a informat 3085 de autorități locale despre noile oportunități de finanțare a activităților de tineret, create prin completarea Legii tinerilor nr.350/2006

De acum, primăriile de orașe și comune din județul Timiș pot constitui „Fondul destinat activităților de tineret”.

„Încurajez autoritățile locale să folosească noile oportunități legislative create și să finanțeze activitățile de tineret, contribuind astfel la dezvoltarea unor comunități durabile”, a declarat Ministrul Gabriel Petrea.

Consiliile locale pot repartiza din bugetul propriu, fonduri special destinate activităților în beneficiul tinerilor, sub forma unor proiecte desfășurate de ONG-uri sau prin înființarea unor centre de tineret.

Din albumul primăriei

Domnul primar Cristian David, supraveghind lucrările proiectelor sale

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

TUTUROR DOAMNELOR ȘI DOMNIȘOARELOR, O PRIMĂVARĂ FRUMOASĂ!

PETRU ROMAN, PRIMARUL ORAȘULUI DETA

Cu ocazia Mărțișorului, Primăria și Consiliul Local Deta urează tuturor doamnelor și domnișoarelor să aibă numai bucurii alături de cei dragi! „Fie că este vorba de mame, soții, iubite, prietene sau colege, cu toții le

transmitem un gând bun celor din viața noastră. Femeile, prin gingășia lor, dau lumii mai multă frumusețe și bunătate. De aceea, nu doar la ocazii speciale, precum sunt zilele Mărțișorului, trebuie să le aducem un omagiu, să le fim recunoscători pentru grija și dragostea pe care ne-o poartă, ci în fiecare zi trebuie să ne amintim de rolul lor în viața noastră. Le urăm o primăvară frumoasă, plină de lucruri bune! La mulți ani!”, a transmis primarul Petru Roman.

DETA ARE BUGET APROBAT

Proiectul de hotărâre privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2018 a fost aprobat de către Primăria și Consiliul Local Deta. Bugetul este de 11.325,51 mii lei, atât la venituri, cât și la cheltuieli, se arată în documentele publicate pe site-ul oficial al Primăriei Deta. În expunerea de motive a primarului Petru Roman, acesta arată că veniturile bugetului orașului se compun din cote defalcate din impozitul pe venit, sume alocate din cote defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetului local, impozit pe venit din transferul proprietăților imobiliare, impozite și taxe pe proprietate, sume defalcate din TVA, taxe pe servicii specifice, taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea

utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități, venituri din proprietate, venituri din prestări de servicii și alte activități, venituri din taxe administrative, eliberări permise, amenzi, penalități și confiscări, dar și subvenții de la bugetul de stat.

Cât despre cheltuielile bugetului orașului Deta pe anul 2018, acestea se compun din autorități executive - 2.717,07 mii lei, alte servicii publice generale - 236,46 mii lei, ordine publică și siguranță națională - 17,80 mii lei, învățământ - 697,00 mii lei, sănătate - 90,00 mii lei, cultură, recreere și religie - 1.491,49 mii lei, asigurări și asistență socială - 1.479,32 mii lei, locuințe, servicii și dezvoltare publică - 2.922,37 mii lei, protecția mediului - 270,00 mii lei, și transporturi - 2.299,00 mii lei, toate acestea însumând un total de 12.220,51 mii lei.

În vederea asigurării echilibrului bugetar, așa cum prevede Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, se va folosi excedentul bugetar de la finele anului 2017, în sumă de 895,00 mii lei, a explicat edilul orașului Deta în expunerea de motive, arătând că se dorește ca bugetul supus dezbaterii publice și atenției Consiliului local să fie unul viabil, răspunzând necesităților comunității.

PROIECTUL DE ASFALTARE A D.J. DETA – BIRDA CONTINUĂ ÎN 2018

Bugetul pe 2018 al Consiliul Județean Timiș prevede 74,66 milioane de lei pentru diverse drumuri din județ. Cei mai mulți bani, peste 45 de milioane, ar trebui să vină de la guvern, prin PNDR II. Printre drumurile unde se va investi în continuare se află și proiectul de asfaltare al DJ 595C Deta-Opațița-Birda (finanțat cu 2.158.000 lei din bugetul C.J. Timiș și 229.000 lei fonduri guvernamentale), asfaltare DJ 693B Iohanisfeld – Ivanda (6.910.000 lei din bugetul C.J. Timiș) sau asfaltare DJ 682J Zorani-Groși-Bulza (proiect finanțat cu 1.326.000 lei din bugetul C.J. Timiș și 3.820.000 lei bani de la Guvern).

MĂRȚIȘOARE PENTRU CEI DRAGI, LA LICEUL TEHNOLOGIC DIN DETA

Prof. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

Cea mai scurtă lună din an, februarie, a fost încărcată de activități la Liceul Tehnologic „Sf. Nicolae” din Deta. Elevii, cadrele didactice, autoritățile locale și județene au participat activ la diverse întruniri ce au avut în prim-plan acțiuni intelectuale, fizice și morale cu scop informativ, respectiv educativ. În primul rând, de remarcat este faptul că Poliția Județeană Timiș a organizat o activitate de informare cu privire la vicii și la consecințele acestora pe filieră legală. La întrunire au participat membrii infocentrelor din județ, incluzând organizația din Deta și reprezentanții elevilor din clasa a IX-a, concluziile fiind relevante: educația pentru sănătate reprezintă un răspuns util al sistemului educativ la imperatiile generate de lumea contemporană, iar la nivel microinstituțional poate avea rezultate considerabile dacă se realizează prin discuții directe cu educabilii, exemplul oferit de adult și evaluarea propriului comportament fiind deosebit de importante.

În al doilea rând, în perioada 12 - 22 februarie, au fost organizate probele orale ale Examenului de Bacalaureat. Astfel, în data de 12 februarie a avut loc proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română (proba A), în data de 16, 19, 20 a fost programată evaluarea competențelor digitale (proba D), iar în 21 - 22 februarie a avut loc evaluarea competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională (proba

C). La concurs au participat 75 de elevi și nu s-au înregistrat evenimente deosebite.

Nota de sărbătoare specifică acestei luni a fost dată de ziua dragostei, pe care românii o aniversează în data de 24 februarie: Dragobetele. Legendele spun că acesta a fost fiul Babei Dochia și nepotul lui Decebal. El s-a căsătorit, fără acordul mamei sale, cu o fată frumoasă și tânără ca primăvara. De supărare, Dochia a pus-o pe fată să meargă la un pârâu și să spele un ghem de lână neagră până ce va deveni alb. Fata a îndurat multă trudă și frig, dar Domnului Iisus Hristos i s-a făcut milă de ea și i-a adus o floare roșie care a albit lână. De atunci, oamenii pregătesc în această zi cadouri împodobite cu șnur roșu pentru cei dragi. Și în școala noastră elevii au confecționat mărțișoare, pe care, la 1 martie, le-au oferit celor dragi. În speranța unor zile însorite și pline de bucurii, le urez școlărilor noștri, în numele întregului colectiv profesoral, poftă de studiu, multă curiozitate, voință de implicare, entuziasm și putere de muncă. O primăvară frumoasă!

PAGINĂ REALIZATĂ DE DIANA MIHAI

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Domnul primar Ovidiu Doța a fost factorul determinant care m-a convins să rămân aici

Viorel TURȚĂ - Secretar al comunei Topolovățu Mare

Biroul domnului secretar al Primăriei comunei Topolovățu Mare, din primele ore ale dimineții, este un loc extrem de solicitat. Totuși, cu amabilitate, domnia sa și-a făcut timp și pentru dialogul de mai jos.

Stăm de vorbă în biroul dumneavoastră din cadrul primăriei Topolovățu Mare,

nu departe de locul copilăriei dumneavoastră

► Da, văd că știți. Am copilărit la Izvin. De altfel, urmăresc cu interes jurnalul interregional „Banatul”, unic atât ca formă grafică, cât și ca prezentare a localităților pe care le promovează și, cum spuneam, am remarcat că sunteți bine informată la întâlnirea cu interlocutorii.

Vă mulțumesc.

► Înseamnă că știți și că sunt absolvent al Facultății de Drept...

Și bun elev al Liceului Pedagogic din Timișoara și al Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”, două instituții reprezentative ale învățământului preuniversitar din zona Banatului.

► Acum chiar mă arăt surprins de modul în care vă documentați!

Din 2016 sunteți, ca urmare a concursului, prezent în această funcție.

► Exact. În septembrie 2016, am fost detașat de la Primăria orașului Receaș, am venit inițial pentru a ajuta să se pună lucrurile „pe picioare”, cum se spune și, precum vedeți, am rămas.

Ce a determinat hotărârea dumneavoastră de

a rămâne la Primăria comunei Topolovățu Mare?

► Prezența domnului profesor Ovidiu Doța, proaspăt venit în funcția de primar al comunei Topolovățu Mare. Pot să spun, fără a greși, că domnul primar Ovidiu Doța a fost factorul determinant care m-a convins să rămân aici. Domnia sa a reușit în scurt timp să facă în așa fel, ca la primăria comunei, unde stăm de vorbă, să existe o echipă care știe ce vrea. Acestei echipe îi acord cu plăcere tot sprijinul meu. Și nu regret.

Ați cunoscut comuna, bănuiesc, și înainte de a accepta această funcție.

► Mai puțin, în trecere, dar dacă ar fi să o compar cu cea de acum, diferența este de la cer la pământ. Și asta nu o spun ca secretar!

Apropo, ca secretar, care este legea cu care vă întâlniți cel mai des?

► Cu legea 15, cea privind terenurile atribuite tinerilor în vederea construcțiilor de locuințe.

Care nu s-au prea acordat până în 2016.

► Da, nu s-au acordat.

De ce?

► Din lipsa PUZ-ului.

Și acum?

► Acum, dacă totul merge cum ne-am propus, vom finaliza PUZ-ul, încercând să acordăm terenurile celor care sunt validați prin „Hotărârile de Consiliu”.

Sunt mulți solicitanți?

► Până la această dată avem mai bine de 80 de validați de către Consiliul Local al comunei noastre.

Am remarcat, chiar de la venirea domnului profesor Doța în fruntea acestei administrații, o zba-

tere cotidiană, așa spune, a domniei sale în vederea atragerii de fonduri pentru investiții.

► Da, chiar recent a reușit atragerea unor fonduri pentru investiții, investiții pe fonduri guvernamentale cu precădere pentru canalizare, urmată de asfaltarea drumului la Cralovăț și podul de la Ictar-Budinț.

Pentru cititorii noștri, din alte județe, consemnez că satul Ictar este cel mai vechi dintre cele două. El a fost atestat documentar pentru prima dată în anul 1365, ca proprietate a familiei nobile Bethlen. Iar câteva ruine ale conacului Bethlen se mai pot vedea și astăzi. Ce mai aveți în derulare?

► Mai avem în derulare, pe fonduri europene, Căminele Culturale...

O altă ambiție a domnului primar.

► Da, avem deja proiecte pentru Căminele Culturale de la Șuștra Iosifalău și Topolovățu Mare și, bineînțeles, asfaltarea drumurilor din satul reședință de comună.

Pe AFIR?

► Pe AFIR avem un proiect de achiziții utilaje.

În ce valoare?

► De 100.000 de euro.

Ce apreciați în cadrul colectivului în care lucrați?

► Faptul că nu se face politică. Că opțiunile politice se exprimă acasă ori în altă parte și că la primăria din Topolovăț se face politica cetățeanului. De altfel, aceasta a și fost dorința domnului primar, de la venirea sa la conducerea primăriei, să fie lăsate discuțiile politice la poarta de intrare în primărie.

DE LA DEPARTAMENTUL NOSTRU AGRICOL

„CU NICI UN MINUT!”

Depunerea cererilor de plată pentru fermieri a început la 1 martie 2018, iar pe 15 mai, la ultima secundă, se închid obloanele la „Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură”, după cum a anunțat ministrul Agriculturii, Petre Daea, adăugând că perioada de depunere a cererilor nu se prelungește cu niciun minut.

1 martie este prima zi de primire a cererilor de plată pentru fermieri. Este etapa fundamentală, cea mai importantă etapă din lanțul acesta procedural pentru a putea da la timp subvențiile. Acordarea la timp a subvențiilor este obiectivul fundamental al programului de guvernare și pentru a crea

condiții de lucru, în așa fel încât lucrările să se execute în timp optim și să se creeze premise pentru realizarea producției. Dacă pe 1 martie începe depunerea, pe 15 mai se închid obloanele la APIA. Dacă un fermier nu reușește să depună, rămâne în afara dreptului, rămâne fără subvenții.

RUBRICA ELEVILOR

CÂNTECE MINIEREȘTI, NU CÂNTECE MINEREȘTI

MARCEL TOLCEA

Nici un cuvânt derivat de la substantivul *miner*: *minieresc*. Din păcate, destui vorbitori, chiar cu pretenții, folosesc varianta greșită: *minieresc*. A apărut și o „Antologie de cântece minierești”, vorbim despre „atitudini minierești”, iar Miron Cozma folosea foarte des sintagma „protest minieresc”.

Repet, forma corectă a acestui adjectiv este „minieresc”.

O asemenea greșeală este, oarecum, explicabilă. Inexplicabilă însă este forma *minier* pentru substantivul *miner*. Vă reamintesc – cu tristețe și rușine – o frază din discursul lui Iliescu rostit în 13 iunie 1990: „Delegația de *minieri*, condusă de Miron Cozma, se va deplasa spre Piața Universității pe care vrem să o reocupăm *Dumneavoastră*”.

Nu folosiți cuvintele *minier* și *minieri* atunci când doriți să spuneți *miner* și *mineri*!

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

În comuna noastră nu au crescut taxele locale

Ioan Cristian CARDAȘ - Primarul comunei Victor Vlad Delamarina

Din orice parte te apropii de comuna Victor Vlad Delamarina, relieful te îmbie stăruitor la visare. O tăcere ruginie plutește odihnitor, deasupra pădurilor din apropiere. Cerul, ca un perete șters de stele, a rămas senin, albastru. Pe drumurile satului, reședință de comună, oameni puțini se arată vederii. E început de ziua și toți sunt „cu lucrul”, cum se spune pe aici. În sediul primăriei, mereu cu zâmbetul pe buze, domnul primar Cristian Cardaș.

Domnule primar, știți că obișnuiesc, înainte de a veni la primărie, să colind, cel puțin, printr-un sat aparținător comunei.

► Mă bucur.

Ei, am văzut astfel că multe din gândurile dumneavoastră constructive, privind comuna Victor Vlad Delamarina, s-au împlinit.

► Da, și asta fără a crește taxele locale!

Nu e puțin lucru.

► Da, deși în comuna noastră nu au crescut taxele locale, așa cum am promis, împreună cu

colegii mei din primărie, am făcut tot ce ne-a stat în putință să ducem la bun sfârșit cât mai multe proiecte necesare locuitorilor comunei noastre. Și după cum ai văzut, am reușit. Și așa cum am mai spus, nu ne vom opri aici și, în data ce vremea ne va îngădui, vom continua lucrările.

Aveți priorități în derularea lucrărilor?

► Avem o singură prioritate, aceea de a gospodări în mod judicios toate resursele pe care le avem.

Vă urmăriți foarte atent programul obiectivelor de investiții.

► Firesc, atunci când vrei să îți respecti promisiunile făcute locuitorilor comunei, pe care o reprezinti.

Sunt mai mari fondurile din acest an, în comparație cu cele ale anului care a fost?

► Avem prevăzute sume de 2.526.000 de lei, cu 1.000.000 de lei mai mult decât în anul care a trecut.

M-am uitat peste planul de investiții pe anul 2018 și am remarcat că, deși este un plan destul de ambițios, el se susține din bugetul local. Vorbiți-mi, vă rog, despre P.U.G., sau mai pe înțelesul cititorilor, mai puțin avizați, despre

«Planul Urbanistic General».

► Pentru acest plan, avem prevăzută suma de 165.000 de lei...

Iar pentru cel «zonal»?

► Pentru „Planul Urbanistic Zonal”, avem prevăzută suma de 255.000 de lei.

Cum ați defalcat această sumă?

► Câte 85.000 de lei pentru fiecare trimestru, cu începere din trimestrul al II-lea.

În cadrul acestui plan, vorbim despre loturile de teren?

► Exact, despre loturile de teren pentru tinerii din satele Victor Vlad Delamarina și Herendești, și aici doresc să subliniez că pentru Petroasa-Mare, în primăvara acestui an 2018, se vor atribui loturile, PUZ-ul fiind gata.

Veți acorda în acest an fonduri pentru supravegherea comunei...

► Da, avem alocate fondurile necesare pentru supravegherea video a comunei prin montarea unui sistem eficient și modern de supraveghere în toate cele șase localități care formează comuna noastră.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru amabilitatea cu care m-ați primit.

► Și eu îți mulțumesc, domnișoară profesor.

Tradiții ale consătenilor noștri ucraineni de Paște

PYSANKA - OUĂLE ÎNCONDEIATE

Din tot spațiul ortodox obiceiurile de Paște sunt asemănătoare, cu ușoare variații de la țară la țară sau de la etnie la etnie.

Ucrainenii nu fac excepție și de aceea obiceiurile lor seamănă foarte mult cu cele românești. Sunt uimitoare însă nuanțele date de arta deosebită a pictării ouălor de Paște.

Ouăle bogat ornamentate, în culori vii, sunt probabil cel mai cunoscut produs cultural al ucrainenilor. Nu se știe cine deține întâietatea în încondeierea ouălor. Cert este că ele apar la mai multe etnii sub diferite nume la belaruși (писанка, pisanka), la bulgari (писано яйце, pisano yaytse), la croați (pisanica), la cehi (kraslice), maghiari (hímestojás), la polonezi (pisanka), la români (ouă vopsite, încondeiate sau împestrițate), la sârbi (pisanica), la slovaci (kraslica) și la sloveni (pisanica, pirhi sau remenke).

Pysanka (care vine de la cuvântul ucrainean pentru „a scrie”) sunt realizate după o tehnică similară celor din Bucovina. Desenele sunt trasate în ceară de albine și oul este apoi cufundat în vopsea. Culoarea pictează locul gol, iar ceara protejează o anumită parte care rămâne albă. Procesul este apoi repetat de câte ori se dorește pentru a crea un model complicat, cu multe straturi.

„Pysanka” sunt ouă crude din care s-a scos conținutul printr-o găurică și apoi sunt încondeiate, iar „krashanky” sunt vopsite ouă fierte tari, într-o culoare simplă, pentru a fi mâncate de Paște.

TRANSPARENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

31 Ianuarie 2018

1. Hotărâre privind acoperirea definitivă din excedentul bugetului local a deficitului secțiunii de dezvoltare a bugetului local pe anul 2017.

2. Hotărâre privind stabilirea criteriilor și a metodologiei de acordare a ajutoarelor de urgență în baza Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare.

3. Hotărâre privind aprobarea execuției bugetare pentru anul 2017.

4. Hotărâre privind aprobarea dezmembrării terenului înscris în CF nr 404468 (loturi casă Petroasa Mare).

5. Hotărâre privind aprobarea organigramei și

HOTĂRÂRI ALE CONSILIULUI LOCAL

statului de funcții.

6. Hotărâre privind rețeaua școlară a unităților de învățământ preuniversitar de pe raza comunei Victor Vlad Delamarina pentru anul școlar 2018-2019.

15 Februarie 2018

7. Hotărâre privind aprobarea bugetului local pentru anul 2018.

8. Hotărâre privind aprobare cumpărare teren aferent casei de locuit numiților Bucurici Mihai și Bucurici Irina.

9. Hotărâre privind aprobare cumpărare teren aferent magazin mixt numitei S.C. Consumcoop V.V. Delamarina.

10. Hotărâre privind intabularea în domeniul public al comunei Victor Vlad Delamarina al DS 15/2 Petroasa Mare.

11. Hotărâre privind aprobarea rectificării suprafeței de teren înscrisă în CF 400900, nr. cad Ps 1189/3.

12. Hotărâre privind aprobare alocare număr cadastral nou localitatea Pădureni și înscrierea în domeniul privat al comunei Victor Vlad Delamarina.

13. Hotărâre privind parobarea înscrierii în CF a cotei părți de 900/46.646 mp teren, evidențiat în CF 400039 Victor Vlad Delamarina, localitatea Herendești.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

BALUL PORTULUI POPULAR, EDIȚIA A III-A, VERMEȘ 2018

Uă amintiți, desigur, cei care ați citit dialogul meu din ediția trecută a paginii de Vermeș, de invitația pe care domnul primar al comunei Vermeș mi-a adresat-o la scurt timp după întâlnirea sa cu Înaltpreasfințitul Mitropolit Ioan al Banatului Istoric. Mă poftise atunci, domnul primar, la o nouă ediție a „Balului portului popular de la Vermeș”, bal care, în partea mea de Caraș, se mai cheamă și „Balul Izmenelor” sau „Balul de zăpostii”, adică balul care marchează ultima petrecere de dinaintea de intrarea în postul Mare al Paștelui. Petrecere la care prezența se îngăduie doar în portul strămoșesc. Mi-am pregătit decuseară costumul popular, moștenire scumpă, pentru mine, din lada cu zestre a străbunicii, plecând spre Vermeș, la ceasul când ziua începe să prospere. În dreapta mea, ca întodeauna când merg în această comună, colegul meu Vasile Todî. Pentru el, viața privită de pe drumul ce coboară spre Vermeș este frumoasă „ca o fată din Caraș, chicită dă nuntă”.

Pe platoul aflat în dreptul Căminului Cultural, ne întâmpină inimosul om al culturii vermeșene, domnul Gerson Teacă. Bănuind că, odată început spectacolul, nu vom mai găsi răgaz pentru un dialog înregistrat, îl rog să-mi spună câteva cuvinte „aici și acum!”

Domnule Gerson Teacă, am venit, precum vedeți. Vă surprinde prezența noastră?

Deloc, domnul Todî este un fiu adoptiv al Carașului. Iar dumneata ești de-a noastră, chiar dacă puțin mai de departe, de peste munte.

De pe Valea Bistrei...

Eee, ce zonă frumoasă. Ești gugulancă.

Cu salbă cu tot! Cu a câta ediție salută comuna Vermeș acest bal?

Cu a treia ediție și, vreau să te asigur, deși te vei convinge singură, că datorită interesului pe care

ni-l arată participanții, putem spune, fără a greși sau a exagera, că încet, încet, trecem de la statutul de bal, la cel de festival.

Ce mă surprinde plăcut este că, și în acest an, se vede buna organizare vermeșeană.

Și-au unit efortul pentru organizarea acestei ediții „Centrul de Informare Turistică” din comuna noastră și Căminul Cultural „Cassian R Munteanu”, având alături, ca de fiecare dată, Primăria comunei Vermeș.

Aveți goști, mulți goști...

Da, avem oaspeți din Anina, Bocșa, Reșița, din Buziaș și Timișoara, care, alături de vermeșeni, se vor simți astăzi ca într-o familie frumoasă. Cu

toții își vor etala, cu drag și fală, portul popular. Iar celor care nu au putut fi alături de noi anul acesta le transmitem îndemnul de a căuta în „lada cu zestre” a bunicilor, pentru a putea fi alături de noi la viitoarele ediții ale acestei sărbători a portului popular, pe care, cu ajutorul Bunului Dumnezeu, o vom mai organiza. Și, te rog să consemnezi și cuvântul mulțumire, al nostru, al tuturor celor prezenți, adresat domnului Petre Chiodan și pentru întreținerea atmosferei.

*

Mă despart de acest fiu al comunei, om care știe să cultive cu delicatețe floarea rară a prieteniei, și îmi caut un loc între cei prezenți, în sala frumos pregătită pentru această manifestare a Căminului Cultural „Cassian R Munteanu”. Salut juriul, compus în acest an din doamnele Mina Loga, Georgiana Necșa, din domnii Sergiu Pîrvan, Doru David și, nu în ultimul rând, Denis Kira. Juriul are o sarcină extrem de dificilă, aceea de a analiza, cu maximă obiectivitate, din multitudinea costumelor ce vor fi prezentate, pe cele care păstrează cele mai multe elemente de autenticitate.

Până atunci, pe scena sălii, evoluează soliști talentați și tineri ai Banatului: Georgiana Necșa, Petru Chiodan, Dana Ivan, alături de domnul profesor Dan Galea, de Nelu Drăghici ori Dario Galea. Au mai fost prezenți, la acordeon Laza Vesici, la orgă electronică Gabriel Nicu, tineri în marea lor majoritate, tineri care mă conving că Banatul are și pe viitor oameni, care să-i îmbrace zilele în haine de sărbătoare.

Când începe prezentarea costumelor, realizez, în scurt timp, că aici, la Vermeș, se află reprezentată întreaga Românie. Sunt prezentate, cu eleganța specifică unei astfel de expuneri, în fața juriului și a publicului spectator, ținuta de sărbătoare a strămoșilor chiar și de către minoritățile conlocuitoare. Încă o dovadă, viu colorată de această dată, că Banatul a fost și a rămas un curcubeu etnic.

*

Numărul mare de copii aflați în sală ca spectatori, ori pe scenă ca purtători de datină, mă bucură, știut fiind faptul, cum îmi spunea domnul Gerson, „că lor le rămâne sarcina să ducă și să păstreze mai departe tradițiile și portul nostru românesc.”

Atenta monitorizare a juriului a dus la acordarea a numeroase premii. Pentru că spațiul tipografic nu îmi îngăduie, voi publica numele premiaților într-un număr viitor al jurnalului nostru. Până atunci, consemnez răsplata membrilor juriului pentru cel mai vârstnic participant, în persoana domnului Ioan Traian Cireșan, și pentru cel mai tânăr participant, în vârstă de numai șase luni: Ștefan Dario Damian. Lor și tuturor, sincere felicitări!

*

S-a înserat demult, dar diversitatea felurilor de mâncare cu care și-au omenit vermeșenii oaspeții și conșătenii ne-au determinat să sfidăm ora. „O să vedeți, dacă rămâneți la masă – ne-a spus domnul Gerson – cum se completează la noi tabloul de sărbătoare autentic bănățean”. Și... am rămas!

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

În întreaga activitate culturală a comunei, am avut un sprijin foarte mare din partea domnului primar

Mariana ARDELEAN - secretar al comunei Coșteiu

Privesc, în drumul meu spre Coșteiu, salba de sate, odată altfel, ale Banatului meu drag. Ulițele tot mai pustii. O mare parte, din cei buni, au părăsit țara asta, definitiv... Ne-a ajuns rugămintea poetului: „Sărăcia noastră ne omoară, / De atâta marș ne doare splina, / Cine iese ultimul din țară / E rugat să stingă și lumina.” A pătruns vrajba în oasele acestui popor de când polițienii dumatică pelinul urii.

Întrevederea cu distinsa doamnă Mariana Ardelean, secretar al Primăriei comunei Coșteiu, îmi mai alungă mâhnirea. Are dânsa o blajinitate a glasului și a privirii, care mă duc cu gândul la cea dintâi dascăliță a mea. Aici, la Coșteiu, în anii din urmă, s-au făcut multe fapte frumoase. Avea dreptate colegul meu, Vasile Todî: „Primarul comunei Coșteiu, domnul Petru Carebia, este unul din primarii destoinici ai acestui pământ bănățean.”

Doamnă Mariana Ardelean, dialogăm pentru întâia dată, deși dumneavoastră lucrați în cadrul acestei administrații...

▶ De nouă ani!

Vă necăjesc și pe dumneavoastră reglementările privind patrimoniul?

▶ Într-un fel, da.

Vedeți dumneavoastră, reglementările juridice privind patrimoniul comunei, atât cel public cât și cel privat, ne aduc, anual, în situația de a reglementa anumite spețe, desfășurând în acest sens o activitate foarte amplă. De exemplu pe „Fondul Funciar”, acolo unde întâmpinăm probleme la recuperarea terenului din administrația domeniului statului și, în sensul acesta, sperăm, ca în acest an, să preluăm suprafața de teren de 68 de hectare, suprafață pe care am câștigat-o cu sentință în instanță, pentru a pune în posesie persoane îndreptățite prin legile de fond funciar, persoane care au avut teren pe aceste suprafețe.

O activitate, hai să o numim, mai pașnică?

▶ O altă activitate, prezentă în preocupările administrației locale, o reprezintă activitatea culturală.

Ei!

▶ În perimetrul acestei activități s-a marcat fiecare eveniment important din an printr-o agendă culturală pregătită pentru toate satele.

De care cine se ocupă?

▶ Se ocupă, cu succes, doamna Liliana Care-

bia. Și când vorbesc de agenda culturală, fac referire, desigur, și la rugile anuale, ținute, cu drag, în localitățile, în toate localitățile comunei. Desigur, cu sprijinul real al primăriei.

Se implică primăria anual?

▶ În întreaga activitate culturală a comunei, am avut un sprijin foarte mare din partea domnului primar. De asemenea, un sprijin major acordat de Consiliul Local al comunei noastre, acordat din fondurile bugetului local, îl reprezintă cel acordat parohiilor de pe raza comunei noastre. Ajutor acordat, indiferent de cultul pe care acestea îl reprezintă. Și când spun asta, mă gândesc atât la Parohia Ortodoxă, cât și la cea greco-catolică, ori la cea reformată din satul Țipari, pentru fiecare au fost alocate sume din bugetul local.

Ce s-au făcut cu aceste fonduri?

▶ Au fost susținute, astfel, anumite lucrări de reabilitare ori de reamenajare, totul în baza devizelor, a actelor întocmite de către conducerea acestor instituții.

Și sportul, doamnă?

▶ În activitatea sportivă sunt, în continuare, ajutați tinerii componenți ai echipei de fotbal.

Doamnă, vă mulțumesc pentru acest dialog, ca și pentru promisiunea de a ne revedea.

PENTRU OASPEȚII BANATULUI

CE CAUTĂ ĂSTA AICI?

Cercetătorii confirmă, aflăm de la etnologul Ioana Popescu, că-n cazul bănățenilor s-au împământat o serie de stereotipuri pozitive. Bănățeanul e un domn, bănățeanul însuși are sentimentul că aparține unui alt teritoriu, unui teritoriu ales, că numai acolo s-au iubit și s-au înțelese minoritățile conlocuitoare, că au contribuit cu toții la o cultură mult superioară, a tot ceea ce se întâmplă în România de azi. Bănățenii au reușit să impună acest stereotip pozitiv, această autopercepție.

Un bănățean, ne spune istoricul și colaboratorul nostru domnul Ioan Hațegan, acceptă mult mai ușor în preajma sa un vienez, un ungar, sârb sau neamț, decât un mitic, oltean sau moldovean. Un oltean impresionează neplăcut un bănățean, prin debitul verbal, prin tonul ridicat, arțagos, cu care vorbește, prin spiritul de gâlceavă, aprinderea rapidă, lucruri care-l fac pe bănățean, să se uite ciudat și să se întrebe: „Ce caută ăsta aici?”

SĂTUL MEDICULUI VETERINAR

ÎNȚĂRCAREA

DR. VASILE VIȘĂOAN

Vârsta de înțarcare variază în funcție de posibilitățile și preferințele crescătorului. În țara noastră a fost utilizată și mai este larg răspândită înțarcarea tardivă la vârsta de 42-45 de zile, plecând de la concepția că cel mai bun aliment al purcelului îl reprezintă laptele matern.

Dezavantajele acestei metode sunt: durata mare a lactației, care epuizează organismul matern, și scăderea indicelui de folosire a scroafelor, iar avantajul principal este că are loc involuția uterină completă. În alte țări, se utilizează curent înțarcarea timpurie la diferite vârste: 18, 21 sau 28 de zile.

Când se practică înțarcarea totală, bruscă, trebuie acordată atenție față de scroafă, pentru a asigura încetarea secreției lactate și a preveni astfel apariția mămiițelor, datorită faptului că laptele nu mai este supt de către purcei. Aceasta se realizează diminuând rația furajeră cu o zi înainte de înțarcare și cu o dietă totală (fără furaje și fără apă) în ziua înțarcării. Șocul pe care îl are acest „post negru”, urmat de furajarea abundentă din perioada de așteptare, va favoriza și declanșarea mai rapidă a ciclului.

Rubrica elevilor

CÂNDVA, BABALÂC ÎNSEMNA CEVA DEMN DE RESPECT

MARCEL TOLCEA

Cuvântul *babalâc* e unul interesant fiindcă el are două sensuri opuse. Inițial, *babalâc* are un sens pozitiv, de politețe chiar. Cuvântul *babalâc*, cu varianta *babaluc*, este împrumutat din turcă (*babalyc*), unde are sensul de „paternitate, tată vitreg, persoană în vârstă”. Cu alte cuvinte, nu avem nimic depreciativ, bațocoritor. Adina Dragomirescu și Alexandru Nicolae, în cartea deja citată aici, indică și un sens interesant din Banat. Aici, în Banat, circulă expresia „din *babaluc*” ce înseamnă „din totdeauna”. Se pare că ideea de paternitate, de strămoș e prezentă în expresia bănățeană. Atunci de unde vine sensul depreciativ înregistrat în dicționare? Evident, din asocierea, în înțelegerea populară, cu *babă*.

Iată cum vechiul sens, din turcă, nu a mai fost păstrat, iar urechea populară a impus doar sensul depreciativ, negativ.

Mulțumim domnului primar Petru Carebia și Consiliului Local Coșteiu

La scurt timp după începerea anului școlar 2017-2018, s-a realizat o excursie pe traseul Arad-Băile Felix-Oradea, oferită elevilor de la Școala Gimnazială Coșteiu care au obținut rezultate foarte bune la învățătură de conducerea Primăriei și a Consiliului Local Coșteiu.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Pisica moartă se aruncă în curtea primăriilor

Ioan GUȚU - Primar al comunei Birchis

că exact procedurile prin care va fi atribuită pășunea respectivă.

Și până atunci?

► La ora actuală și mai sunt câteva zile, noi trebuie să acordăm crescătorilor de animale suprafețele de pășuni, trebuie să începem procedura de atribuire. Îți dai seama?

Încerc să mă dezmeticesc...

► Dragă domnișoară Roxana, neînceperea procedurii de atribuire, de către Consiliul Local și Primărie, se sancționează conform unei noi legi, Legea nr. 44, cu amendă de opt mii de lei! Și asta, în condițiile în care noi, nici la ora asta, nu am reglementat cum procedăm! Și mai sunt câteva zile! Câteva zile, mai exact 5 zile până la 1 martie. Sunt probleme greu de rezolvat, atâta vreme cât acolo unde ar trebui căutată soluția se află un vid legislativ.

Și ce veți face, domnule primar? Problemele de acest gen nu sunt glume.

► Nu, nu sunt glume, într-adevăr, dar, din păcate, nu numai acest act normativ de care vorbim, ci sunt multe alte acte normative, care, ajunse pe pragul unităților administrativ-teritoriale, se opresc acolo. Ele se adoptă de către Parlament, se promulgă de către președinte și, sub formă de pisică moartă, se aruncă în curtea primăriilor.

Domnule primar, am înțeles din dialogul cu dumneavoastră că nu legile sunt grele, ci faptul că, din conținutul lor, oamenii nu pot înțelege nimic. Și neînțelegând, ajung la convingerea lui Farfuridi: «Din această dilemă nu puteți ieși...» Vă mulțumesc!

► Și eu îți mulțumesc, Roxana.

Urcă zăpada lui martie pe trupul arborilor și stranii amintiri din viitor mă sperie cu o iarnă tutelară și cred că tot mai puține lumini mă vor întâmpina în anii ce vin, în pridvorul cu busuioc al bunicilor. A ajuns acest popor, în drumul său, la anii în care, pentru el și zorii, vor dezlega amurguri. Păcat!

Ceasul acestei țări întârzie tot mai mult la întâlnirea cu Europa civilizată. Dovadă, înțelesul discuției mele cu domnul primar al comunei Birchis.

Supărat, domnule primar?

► Puțin spus.

Pășunea?

► De unde știi?

Pe unde mă duc, aceeași problemă.

► Roxana, prin Ordonanța 34, care a suferit mai multe modificări din anul 2013 și până în prezent, de altfel nu există an în care să nu mai fi suferit două și chiar trei modificări, recent, s-a stabilit, din nou, modul de administrare a pajiștilor.

Adică?

► Adică s-au făcut iarăși unele completări la aceeași ordonanță în ceea ce privește întocmirea amenajamentului pastoral, precum și modul în care se execută procedura de licitație sau de atribuire a suprafețelor de pășune.

Ce aduc nou aceste completări?

► Ce este nou în ordonanța respectivă, este faptul că, la ora actuală, suprafețele de pajiști,

disponibile la nivelul unităților administrativ-teritoriale, se pot da, prin atribuire directă, crescătorilor de animale care au domiciliul pe raza comunei.

Și în acest caz?

► În acest caz, numai suprafața care rămâne neatribuită prin hotărâre sau care nu este solicitată se va scoate la licitație în condițiile legii.

Mai explicit, vă rog, dacă se poate.

► Adică, se va face caiet de sarcini, procedura de licitație, conform Ordonanței 98 privind achizițiile publice, dar în toată această problemă nu sunt stabilite modul și procedura prin care se operează atribuirea directă.

Nu înțeleg...

► Adică rămâne în sarcina Consiliilor Locale și a conducătorilor de unități administrativ-teritoriale, adică a primarilor, să acorde suprafețele de pășune crescătorilor de animale. Dar, nu specifică modul în care se face aceasta. Nu explică și cum se face.

Ați ridicat această problemă la întâlnirea avută la București cu colegii dumneavoastră primari și cu mai marii țării?

► Da, am adus această problemă în discuție, tocmai pentru a clarifica părțile ei neclare.

Și ce vi s-a spus?

► Reprezentantul ministerului prezent la acea întrunire ne-a spus că Legea nr. 44, care a modificat Ordonanța 34, în urmă cu câteva zile, va fi din nou modificată.

Dumnezeule!

► Ei, astfel că a rămas ca să se stabilească

DE LA DEPARTAMENTUL NOSTRU AGRICOL

ETAPELE CERERILOR DE PLATĂ PENTRU FERMIERI

Dragii locuitori, ai comunei Birchis, este obligatoriu ca fiecare fermier care primește o înștiințare de la APIA să se prezente în intervalul stabilit pentru a nu se crea aglomerații și cozi la centrele locale și să nu pierdem timpul. Perioada de depunere a cererilor nu se prelungește cu un minut, spunea domnul Daea, pentru că dereglează toate care urmează, controlul și operațiunea de declanșare din data de 16 octombrie a avansurilor. Procedând așa, avem de câștigat toți, în primul rând fermierii, iar în al doilea rând are de câștigat țara, pentru că se realizează producții.

Etapele campaniei 2018 sunt: 1 martie - 15 mai 2018, depunerea cererilor unice, 1 iunie - 1 iulie 2018, efectuarea controlului administrativ, 1 iulie - 1 octombrie 2018, controlul la fața locului, 16 octombrie - 30 noiembrie 2018, plata avansului din campania 2018.

RUBRICA SFINTEI BISERICII

ATEII S-AU NĂSCUT, DAR S-AU NĂSCUT DEGEABA

PETRE ȚUȚEA

Consemnăm în acest număr al paginii noastre, spre luare aminte, câteva exemple din lista lungă de mari creatori în domeniul științelor exacte care și-au mărturisit public credința în Dumnezeu și s-au considerat inspirați de Dumnezeu în ceea ce au făcut: părintele experimentării științifice Francis Bacon, astronomul și fizicianul de geniu Galileo Galilei, uriașul fizician Blaise Pascal, chimistul Richard Boyle, părintele mecanicii clasice Isaac Newton, astronomul Johannes Kepler, matematicianul și fizicianul Gottfried Leibniz, matematicianul și fizicianul Leonard Euler, părintele taxonomiei, Carl Linnaeus, fizicienii Alessandro Volta, Andre Marie Ampere, Michael Faraday, James Clerk Maxwell, Heinrich Herz, James Joule, părintele geneticii Gregor Mendel, Lordul Kelvin (matematician și fizician), vulcanologul Giuseppe Mercalli, părintele radiologiei Wilhelm Rontgen, fizicienii Guglielmo Marconi, Max Planck și Werner Heisenberg. Avea dreptate Petre Țuțea?

AU TRECUT 19 ANI...

În această lună, în urmă cu 19 ani, mai exact în ziua de 28 martie 1999, a avut loc, la Birchis, un simpozion având ca temă: „Alexandru Mocioni și drepturile românilor”. Cu acel prilej, a fost ridicată și sfințită o troiță întru cinstirea ilustrei familii a Mocioneștilor. Această zi a fost eternizată de scriitorul Aurel Vodicean într-un splendid volum intitulat „Destinele unor iobagi”. Citind cartea, am aflat că, în cuvântul de deschidere, primarul Ioan Guțu a evocat perioade din trecutul istoric al localităților Birchis și Căpâlnaș. După sfințirea troiței și parastasul de pomenire, de pe locul fostului castel, autorul consemnează momentul în care Regina cântecul popular din Banat, Elena Jurjescu, și-a asociat sensibilitatea cântecului cu explozia mugurilor din ramuri, purtându-ne spre trecutul acestor locuri. Cu ochii amintirilor am revăzut liliacul înflorit ce fremătă la una din ferestrele castelului unde Alexandru Mocioni, la pian, parcă improviza iarăși partituri muzicale.

Conchide autorul: Comemorări, călătorii, retrospective peste arcuri de timp. Dăltuiți de nune, înscrispiti ale locurilor natale, se vor șterge încet-încet, sub patina vremii. Asta este tot ce-i mai rămâne călătorului prin vremelnicia vieții.

Cu autorul acestei cărți, domnul Aurel Vodicean, care numără opt decenii de viață, vă promit, că vom sta de vorbă în ediția viitoare a jurnalului nostru.

Din albumul școlii

Elevi ai Școlii Gimnaziale „Alexandru Mocioni” din Birchis

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Sînandrei

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Nu sunt ușoare întâlnirile parlamentarilor cu primarii

Florin Claudiu COMAN - primarul comunei Sînandrei

Despre primarul comunei Sînandrei știam, până l-am întâlnit, ceea ce am putut vedea trecând prin comuna domniei sale și anume că este un gospodar destoinic și un primar respectat de consătenii săi pentru dăruirea sa pentru binele Sînandreiului. Apoi, când l-am întâlnit la adunarea de sfârșit de an a „Uniunii Primarilor din Banatul Istoric”, al cărei membru fondator este, am înțeles că dânsul face parte din oamenii, rari, care au curajul demn al propriilor opinii. Indiferent cine ar sta în fața lor. Dovadă dialogul nostru despre oameni și parlamentari.

Domnule primar, stăm de vorbă după apariția din luna februarie în jurnalul interregional „Banatul” a unui interviu pe care l-am realizat cu domnul Vasile Todi, având ca titlu „Un primar poate face dintr-o mediocritate un parlamentar”. Un interviu cu ample ecouri în rândul edililor. Dumneavoastră cum comentați convingerea interlocutorului meu?

► Este foarte adevărat! Și spun „foarte”, tocmai pentru a sublinia și mai mult opinia mea. Noi, într-adevăr, cu eforturi minime, cu argumente simple în cadrul comunităților pe care le conducem, putem determina alegerea unui parlamentar. Și parlamentarii care au citit interviul de care

ați amintit și care vor citi, și ce vă spun eu acum ar trebui să înțeleagă foarte bine acest adevăr, pentru că alegerea lor depinde în totalitate de ajutorul primarilor care îi trimit în Parlament. Din acest motiv, ei ar trebui să sprijine și să intervină cu mai multă eficacitate pentru a se dovedi folositori, prin faptele lor, comunităților care i-au trimis acolo. Ar trebui chiar, și asta trebuiau demult să facă, anume să modifice anumite părți ale legislației care sunt...

La ce faceți referire?

► Domnișoară Roxana, nu mai departe de dialogurile telefonice. Orice discuție a unui primar cu un parlamentar este privită ca trafic de influență, ori nu trebuie privită astfel, pentru că este firesc ca primarul care a susținut un cetățean să ajungă în Parlamentul țării, să-i ceară acestuia, odată ajuns acolo, sprijinul în folosul obștii sale.

Știu că ați avut discuții destul de aprinse cu parlamentarii...

► Da, am avut dialoguri destul de dure cu ei, să nu crezi că sunt ușoare întâlnirile parlamentarilor cu primarii, primarii sunt foarte vocali își susțin cu tărie punctual de vedere.

Domnule primar, am sesizat că majoritatea celor „aleși” suferă o metamorfoză odată cu schimbarea statutului.

► Da, ai constatat bine, pleacă în Parlament purtători de promisiuni optimiste pentru cei care i-au votat, apoi, încet, încet, se descarcă

de ceea ce ei consideră povara promisiunilor, devenind inexistenți și inutili pentru relația cu comunitățile care i-au girat cu votul lor. Cel puțin așa s-a întâmplat până acum și afirm asta cu tărie.

Și când se apropie alegerile?

► Ei, după patru ani, când au venit să ne recerească votul, am avut astfel de cazuri, am fost mult mai exigenți, sau, cum spunea cineva, în zona noastră „s-a tăiat în carne vie”. Zona noastră fiind Colegiul VIII, acolo unde totul s-a schimbat după calitate. Domnișoară, în colegiul de care îți vorbesc, nici un parlamentar, fie el senator sau deputat, nu a mai fost reconfirmat pe funcție, tocmai din cauza inexistenței lor parlamentare și a slabei colaborări cu primarii din zonal lor electorală. Și să știi că nu eu am fost cel mai vocal, au fost și alți colegi care au adoptat, de asemenea, o atitudine exigentă, corectă. Și după cum s-a văzut, în acest fel, s-a schimbat o generație.

Și cu cei care au acces în locul foștilor, sunteți mulțumit?

► Bună întrebare! Nu, sincer, nu văd o îmbunătățire nici cu cei pe care i-am susținut pentru a înlocui generația de care ți-am vorbit.

Domnule primar, este primul dialog al meu, altfel...

► Adică?

Un dialog care nu este axat pe problemele administrative, dar un dialog care, cu siguranță, va interesa toți cititorii. Vă mulțumesc.

DREPTUL LA ZILE LIBERE

Nu toți salariații se bucură de timp liber în zilele nelucrătoare de sărbătoare legală, se arată în Codul muncii. Unitățile sanitare, unitățile de alimentație publică și locurile în care activitatea nu poate fi întreruptă din cauza caracterului procesului de producție sau specificului activității trebuie să funcționeze și în zilele libere legale.

Astfel, pentru persoanele care lucrează în sărbătorile legale, angajatorii trebuie să asigure compensarea cu timp liber corespunzător în următoarele 30 de zile. Dacă, din motive justificate, nu se acordă zile libere, salariații trebuie să primească un spor salarial.

Atenție! Angajatorii care nu dau liber în zilele de sărbătoare legală sau care nu recompensează munca în aceste zile riscă să fie amendați cu sume cuprinse între 5.000 și 10.000 de lei.

Sfatul medicului nostru

ATENȚIE LA COPILĂRIA COPILOR

Bunicii povestesc mereu cât de frumoasă și de simplă a fost copilăria lor. Cât de frumos era când se jucau toată ziua pe stradă sau în curte la un vecin diverse jocuri simple, cum stăteau până seara și ascultau povești la lumina focului.

Astăzi, copiii sunt supuși unui flux de informații foarte mare, având acces de unii singuri la tot ceea ce își doresc prin intermediul internetului, care este numai la o apăsare de tasta. Dar acest flux de informații care vine la o vârstă așa de fragedă supune creierul la un stres suplimentar, stres la care părinții lor nu au fost supuși. Copiii sunt forțați să se maturizeze din ce în ce mai repede, părinții sunt mult prea ocupați cu serviciul, iar aceștia rămân singuri în luptă cu greutățile vieții și, în același timp, cu un program la fel de plin ca al părinților.

Părinților nu trebuie să le fie frică să își lase copiii să trăiască o copilărie simplă, să le lase copiilor timp liber numai pentru ei sau să nu le mai încarce atât camera cu jucării cât și programul cu cât mai multe activități. Copiii vor crește și se vor dezvolta foarte bine și nu trebuie abuzat de faptul că în copilărie creierul este cel mai receptiv la informații și are capacitatea cea mai mare de a reține și de a învăța lucruri noi. Dacă această capacitate nu este lăsată să fie exploatată și imaginația din copilărie nu este stimulată la maxim, pe parcurs se vor resimți consecințele.

RĂZI. RĂSUL ESTE ADEVĂRATUL MEDICAMENT AL VIEȚII

Madeleine Bamford

Într-o grădiniță din America, educatoarea le promite copiilor doi dolari dacă vor răspunde exact la întrebarea: „Cine a fost persoana cea mai importantă din istoria omenirii?” Se ridică elevul Sean, irlandezul și zice că Sfântul Patrick.

- Greșit.

Se ridică un elev scoțian și zice că Sfântul Andrew.

- Greșit, următorul...

Se ridică Ițig, evreul, și zice că Iisus Hristos.

Educatoarea îi dă cei doi dolari pentru răspunsul exact, și-l întreabă, totuși, cum se face că evreii îl recunosc pe Iisus ca fiind cel mai important om din istorie?

- Eu știu, răspunde Ițig, că cel mai tare din istoria umanității a fost Moise, dar afacerea este afacere!

ROMÂNIA ESTE PEA TÂNĂRĂ PENTRU A ÎȘI ASUMA UN ASEMENEA RISC

Domnule Vasile Todî, reînnođăm firul dialogului nostru, întrebându-vă: România e pregătită pentru acest an al Centenarului?

Și dacă este și dacă nu este, Centenarul reprezintă o realitate istorică. Dar țara este pregătită. Asta în cazul în care nu așteptăm manifestări similare cu cele ale „Carnavalului de la Rio”. Lăsând gluma la o parte, sper că nu vom duce în derizoriu această sărbătoare care ne aparține prin moștenire, noi, cei de azi, neavând alt merit decât acela al prezenței calendaristice.

Și cu o clasă politică...

Fată dragă, clasa politică românească, cu excepția anilor de totalitarism, a fost mereu la fel. Amintește-ți de „perioada confuziei”, din anii 1930 – 1933, când liberalii, ca și azi, aflați în opoziție, insultau membrii guvernului, numindu-i hoți și bandiți și cereau, pentru salvarea țării, închisoare pentru guvernanți.

Apropo de liberali, cum vedeți starea acestui partid astăzi?

Acest partid a trecut prin două momente cardinale, care i-au obnubilat, pentru multă vreme, viitorul. Întâi a fost logodna cu PSD-ul, apoi fuziunea ineptă cu PDL-ul. Am spus pentru multă vreme și nu definitiv, știind că în politică cuvântul „definitiv” nu există. La ora actuală, liberalii nu își pot urma doctrina, pentru că nu o mai au. Au pierdut-o, atunci când au acceptat invitația la vals a lui Victor Ponta. Iar parlamentarii săi de azi, aflați în opoziție, se exprimă incoerent. Și, deloc de neglijat, este faptul că acestui partid istoric îi lipsește azi un lider carismatic.

PSD-ul?

PSD-ul a fost și va rămâne un partid mamut și polifag de la înființare. Un partid făcător de partidulețe de companie, partidulețe pe care le devoră atunci când nu-i mai sunt necesare.

Chiar dacă i-au fost fidele?

PSD-ul nu este interesat de fidelitate, ci de loialitate. PSD-ul nu e curios cu cine stă la ceas de noapte un partid creat de el. Vei vedea că, în apropierea viitoarelor alegeri parlamentare, va apărea pe eșichierul politic un nou partid mititel, dar care va intra în parlament, slujindu-și părintele și asigurându-i o nouă majoritate.

Credeți în prezența „statului paralel”?

Crede în existența intereselor paralele. Cunoști anecdota? Copilul îi spune lui taică-său, acum, de curând: „Tată, vreau să intru în crima organizată”. Și tatăl lui îi zice: „În care, tată, în aia particulară sau în aia de stat?!”. Răzi... Stalin chiar avea o armată paralelă, alcătuită din cei care mențineau disciplina. De altfel, nici sintagma asta nu aduce ceva nou pe pământul românesc. Dovadă că istoria, în țările sărace, nu mici, este repetabilă ca o... povară. Și, când spun asta, îți reamintesc de guvernul paralel înființat de Carol al II-lea: camarila. Și, pentru că discuția noastră a debutat cu o întrebare legată de Centenar, trebuie să nu uităm cui datorăm descompunerea României Mari!

Iată, o invitație negândită!

Păi, tocmai acelui guvern paralel, din care făceau parte, alături de generalii Condeescu, Racoviță și Tăutu, și nume grele ale intelectualității vremii: Nae Ionescu, Nichifor Crainic, Titulescu. Să nu-i uităm nici pe industriașii Aushnitt și Malaxa, dar nici pe cei doi politicieni, Armand Călinescu, supranumit „Monocul Negru”, din pricina petecului ce-i ascundea ochiul beteag ori pe Constantin Argetoianu, care, în jurnalul său, socotea că, în acei ani, „singurul lucru, organizat în România Mare, e jaful și șperțul”. Ei, aceștia sunt oamenii care, cum spunea cineva, au lăsat țara fără apărare, atunci când, la sfârșitul anului 1940, Hitler și Stalin au cerut descompunerea României Mari. Argetoianu, om rău din naștere, deși aflat în aceeași adunătură cu Crainic, în „Însemnările zilnice”, el scrie așa, în dreptul

zilei de 23 mai 1941: „Dl. Nichifor Crainic a fost primit ieri la Academia Română. Răsufiații au acum și escrocul lor.” Aștia au fost cei care au pregătit destrămarea României Mari și care, prin faptele lor, au adevărit zicerea Mântuitorului: „Orice cetate sau casă, dezbinată împotriva ei însăși, nu poate dăinui.”

Domnule Todî, vorbind despre Centenar, un cunoscut istoric, domnul Boia, este de părere că nu trebuie să ne sperie ideea unei României federale.

Pot să te rog ceva?

Da.

Niciodată, într-un dialog cu mine, să nu rostești cuvântul „federalizare”, vorbind despre țara noastră. România este prea tânără, pentru a-și asuma un asemenea risc.

Dar istoricul aducea în sprijinul soluției sale, Germania și Statele Unite.

Statele Unite sunt creația unui popor care avea nevoie vitală ca America să existe. Și acel popor a fărâșit acea țară, așa cum numai un popor al cărții o putea gândi. Draga mea, Iisus Hristos nu s-a născut la Fălticeni, spunea Petre Țuța. Și, cu asta, cred că am spus tot.

Celelalte partide?

Cu excepția UDMR-ului, alte partide, chiar dacă au reprezentare parlamentară, nu au niciun

cuvânt de spus. Și față de ai noștri, maghiarii nu se pierd în daraveri de clopotniță.

VASILE TODI

Guvernul actual?

Guvernul ăsta are o latură care îmi place, are fete frumoase. Uită-te la Olguța, la Ana Birchall, până și coana Viorica e arătoasă....

Femeia, domnule Todî...

Femeia, draga mea, dacă se întâmplă să fie și deșteaptă și frumoasă, poate face minuni. Amintește-ți cum pe El Greco, după Francesca da Rimi, fiica guvernatorului venețian al Cretei, frumoasa Jeronima de las Cuevas, l-a ajutat să exprime în pictură latura divină, pe care orice om o poartă în suflet. Sigur, mai e domnul acela de la Justiție, Tudorel, pe care de câte ori îl văd, îmi aduc aminte de replica cu care Dej a respins propunerea lui Bodnăraș, de promovare a lui Gogu Rădulescu, în funcția de ministru de Externe: „Măi, Emile, e foarte bun, dar e prea urât. Când merge peste hotare, o să-și închipuie aștia că uite ce urâți sunt românii!” Lăsând gluma la o parte, din păcate, nimeni din acest guvern nu are dimensiunea istoriei.

Ați prezentat, recent, o carte de poezie de 300 de pagini, scrisă de o elevă de numai 14 ani!

Da, se numește Irina Rambu și este un fenomen. Poemele sale au fost gândite în limba engleză și ulterior așezate, cu mult talent, în creuzetul limbii române. Autoarea, care stăpânește perfect câteva limbi străine, îmi amintește, prin latura sa poliglotă, de Marga Barbu care vorbea și scria în opt limbi străine, printre care și japoneza. Să dea Dumnezeu ca și Irina să aibă parte de admirația unui vicepreședinte al Statelor Unite, cum a avut Marga Barbu, în persoana lui Hubert H. Humphrey. Irina e fiică de medici.

Genetica.

Genetica, fată dragă, genetica nu este o vorbă goală. Avea dreptate Imandescu, când spunea că, dacă nu ai o bază genetică cât de

cât bună, nu poți să scoți un geniu matematic, numai pentru că ascultă Mozart. „Ex nihilo nihil”. Așa încât, învățământul românesc de azi are nevoie, mai mult decât oricând, de sprijinul familiei. Se spune, și este adevărat, că în jocul de șah esențială este deschiderea. Întreaga partidă este determinată de prima mișcare, cea care anunță ce școală de gândire ai urmat. Ei, dacă privim anii de școală ca pe un meci de șah, atunci această primă mișcare trebuie pregătită în familie. Dascălii, oricât de dăruiți ar fi, nu pot atenua efectele nocive ale acestei interminabile reforme din învățământul românesc. Din '48, când s-a făcut reforma învățământului, și când ministrul pus de comuniști, Gheorghe Vasilichi, a scos din grilă exact acele materii care dădeau esența gradului de cultură al absolvenților: limbile latină și elină, religia, logica, istoria filosofiei și istoria artelor, școala românească nu a mai cunoscut o asemenea rătăcire. Și această debusolare ne va aduce generații de filistini, în sensul pe care îl întâlnim în argoul studenților germani de la 1700. Sigur, apar și vârfuri, dar sub ele neantul! Am uitat, domnișoară profesor, că așa cum se cultivă pământul, se cultivă și sufletul. Eee, dacă lumea ar fi creată de poezi...

Nu v-am întrebat niciodată, ce carte nu v-a plăcut?

Nu am întâlnit cărți care să nu îmi placă, am finalizat însă, adeseori, lectura unor cărți pe care nu le-am înțeles. Le-am întâlnit, probabil, într-o perioadă când nu eram eu pregătit pentru

un astfel de dialog. Cărțile, spunea maestrul Beligan, sunt ca femeile. Pe unele nu le înțelegi tu, altele nu te înțeleg ele pe tine și, în orice caz, n-ai cum să le găsești frumoase pe toate. Dar, recent, m-am întâlnit cu o afirmație pe care nu o înțeleg sau cel puțin, refuz să o accept: „Incultura este o extraordinară stare de bine. Incultul se bucură zilnic descoperind acele cărți, picturi, muzici, gusturi care încarcă memoria și sufletul celui inițiat. Incultul este un om fără complexe, el este deschis tuturor întâmplărilor vieții. El se bucură continuu. Câtă puritate este în incultură și cât de perversă este știința de carte!”

Cum o comentați?

Nu o comentez. Cum aș cuteza? E totuși, Dinu Cernescu! Înțeleg însă, amuzându-mă, dacă tot am amintit de feciorul generalului Cernescu, gestul unui straniu actor, cu care el a lucrat la Craiova, asta pentru a încheia dialogul nostru într-o notă veselă.

Mi-l povestiți?

Desigur, amândoi, atât regizorul Dinu Cernescu, cât și actorul, e vorba de Aristide Teică, locuiau în acea perioadă în incinta teatrului. Fiecare în cabina lui. Ei, Aristide, când se îmbăta, se dezbrăca complet, cu excepția unei cravate verzi și a unei pălării. Astfel costumat, circula noaptea prin imobil, el explicând că, dacă întâlnește pe cineva, trebuie să îl salute cu pălăria. „Dar cravata?”, l-a întrebat regizorul, „Cravata este un semn că sunt un gentleman” i-a răspuns Teică.

Sunteți de acord să încheiem dialogul nostru cu un pasaj care vă place?

Da, generalul Charnota a lui Bulgacov spune în *Garda albă*: „Dacă vrei, poți obține ce vrei: bani, faimă, putere... dar nu și o patrie, domnilor... în special una ca a mea... Rusia nu încape într-o pălărie, domnilor cerșetori!”

Dialog consemnat de Roxana FURDEAN
Săvârșin – martie 2018

Ediție coordonată de Diana MIHAI